

Daima Edebiyat

e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

www.edebiyatdaima.com

Yıl: 1
Sayı: 11
Kasım
2022

Tema: Kulübe

Muhammet Erdevir
Ahmet Menteş
Hande İkbâl
Sevda Altinkaya
Fatma Alaca
Cüneyt Şahin
Hüseyin Kılıç
İsmail Saklak
Beyhan Keçeli
Ahsen Dalca Korkutan
Tülay Sustam

Çizim: Emine Gündüz Mentes

Tema Dışı

Güven Fatsa
Fikret Çelik
Fikret Yazıcıoğlu
Himmet Çokal
Işık Sungurlar
Volkan Yalçın
Ahmet Karpınar
Adnan Semih Dumlupınar
Marya Kübra Bozan
Cemal Karsavran

Hüseyin Balık
Esra Kılıç Türedi
Mustafa Dinç
Yasemin Coşkun
Buket Uçar
Zülal Nimet Demirel
Jale Önder Darıcı
Seda Gündüz
Gazel Yiğit

Arka Kapak Şiiri:
Hasan Nalçacı

KÜNYE

Daima Edebiyat dergi, www.edebiyatdaima.com tarafından periyodik olarak yayına hazırlanan aylık kültür, sanat, edebiyat dergisidir.

Daima Edebiyat dijital olarak yayımlanır, basılı değildir ve erişimi ücretsizdir. Yayımlanan yazı ve şiirlerin telif hakkı ve hukuki sorumluluğu yazarına/şairine aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Muhammet Erdevir

Yayın Kurulu: Ersin Kartal, Emine Gündüz Menteş, Ercan Sağlam, İbrahim Halil Çelik, Murat Serdar Çakıroğlu, Hande İkbâl ve Ahmet Menteş.

dergi@edebiyatdaima.com
    /[daimaedebiyat](https://www.instagram.com/daimaedebiyat)

Daima Edebiyat
e-dergi ~ edebiyat | kültür | sanat

Tasarım & Dizgi: Prelüt Creative Medya

Kurumsal Firmalar, İşletmeler ve Bireysel Girişimler için;
SEO Uyumlu Metin ve İçerik Yazarlığı, Sunum, Basın Bülteni,
Açıklaması ve Brief Yazımı; Kitap-Dergi-Katalog Yazım, Tasarım ve
Yayıncılığı; Editörlük ve PR Hizmetleri, Sosyal Medya Yönetimi,
Pazarlama Çözümleri, Web Sitesi Kurulum ve Yönetimi.

prelütcreative
    0546 237 91 79
prelutmedya.com

PRE
LÜT

İçindekiler

Muhammet Erdevir	6	Kulübedeki Yalın/ız
Ahmet Menteş	9	Kulübenin Kulu
Hande İkbâl	11	Yek
Sevda Altinkaya	12	Bir Kulübede Sessiz Sedasız
Fatma Alaca	13	Düzen
Cüneyt Şahin	14	İssızlık
Hüseyin Kılıç	15	Kulübe
İsmail Saklak	17	Sütü Kaynatan Sen misin Anne
Beyhan Keçeli	21	Beni Tek Görünceye Dek
Ahsen Dalca Korkutan	24	Reyhan
Tülay Sustam	28	Kulübe Kapısının Anahtar Deliğindeki Rüzgâr

Tema: Kulübe

İçindekiler

Güven Fatsa	31	Balkonda Ölüm Denemeleri
Fikret Çelik	33	Günden Geçerken
Fikret Yazıcıoğlu	34	Kayıp Virtüöz
Himmet Çokal	35	Güz Sancısı
Işık Sungurlar	36	Golconda ya da Ceplerinde Elma Taşıyanlar
Volkan Yalçın	38	Kendini Bilen Tanışlar
Ahmet Karpınar	39	Münzevi
Adnan Semih Dumlupınar	40	Senin Olan Masal
Marya Kübra Bozan	41	Ölüme Nazire
Cemal Karsavran	42	Her Yağmur Damlasında
Hüseyin Balık	43	Vezirem
Esra Kılıç Türedi	44	Büyük Resim
Mustafa Dinç	48	Ne Büyük Nimet
Yasemin Coşkun	50	Kabuğun İçinde Ne Var
Buket Uçar	52	Fal Bakılır
Zülal Nimet Demirel	56	Bir Veya İki Yarım Son
Jale Önder Darıcı	58	Ferman
Seda Gündüz	60	Kırık Bahane
Gazel Yiğit	62	Karanlıktaki

Tema Dışı

**BU SAYININ
TEMASI**

kulübe

Çizim: Emine Gündüz Mentek

KULÜBEDEKİ YALIN/IZ

Muhammet Erdevir

Son yüzyılın en meşhur kulübesi ne bir avcı kulübesidir ne de bir madenci kulübesi. Güney Almanya'nın Kara Orman Dağları'nın yüksek kesimlerinde yer alan Todtnauberg köyündeki bir kulübedir dünyanın en meşhur kulübesi. Martin Heidegger'in Nazi yönetimini desteklediği gerekçesiyle üniversiteden ve entelektüel camiadan uzaklaştırılmasının akabinde ona sığınak olan bu kulübe, zamanla öğrencileri ve arkadaşlarının sık sık ziyaret ettiği bir yere dönüşmüştür. Onun şehirden bahsederken “aşağısı” ama kulübesinden bahsederken “yukarısı” demesi, sadece kulübenin bulunduğu yükseklikle ilgili olmasa gerek. Bazı “sığınaklar” ve “sığınmalar” varlıklarının çok ötesinde derin bir anlam taşır çünkü. Bir kulübe yeri gelir felsefenin en özgün kafalarından birinin, dünyanın yorgun gerçekliğinden kopup düşünme eyleminin diri ve capcanlı alanına nüfuz ettiği bir geçide dönüşür.

Heidegger gibi parlak bir kafa bile Nazi ideolojisini temsil etmekle suçlanıp dışlanabilmiştir. İçine atıldığı derin yalnızlık, dışarıda bırakılmışlık, konforlu çalışmalarından uzaklaştırılmışlık ve taşrada bir taşralı gibi hareket etme mecburiyetiyle karşı karşıya kalması onu kolaylıkla bir ayyaşa, bir bezgine, bir yorulmuş ve vazgeçmişe dönüştürebilirdi. Onun kaleminde boyutları genişleyen ve yeni anlam katmanları kazanan “varlık ve zaman” kavramları, düşünür ve yazarını içine çeken bir cehennem olabilirdi. Zira hem varoluş hem de zaman insanın daima düşüneceği ama hiçbir zaman kendi konumunun koordinatlarını kesin olarak tayin edemeyeceği iki zemine karşılık gelmekte. Elinizde bir tomar anahtarla tekrar tekrar açmaya çalışacağımız bu kapının ardını gerçek manada görebilmemiz mümkün değil.

Kulübede veya dışarıda, aşağıda veya yukarıda... Düşünmek bazen tehlikelidir. Sadece tutucu zihinler için değildir bu tehdit, bizzat düşünen için de gerçek bir mesele olabilir düşünmek eylemi. Bir kere sadece zihinsel bir süreç değildir, ne kadar kaçarsak kaçalım dış dünyanın gerçeklerine göbekten bağlıdır düşünmenin her türlü. İkincisi insanların bagajlarında taşıyageldikleri yorgunluk, heyecan, acelecilik veya tembellek düşünmeyi etkiler. Üçüncüsü düşünülen konu insanı dar sokaklara, çetrefilli açmazlara, yılgın düzlüklere veya ruh parçalayan keskin kayalıklarıyla korkunç uçurumlara sürükleyebilir. Hâliyle insan ritmik bir düşünme eylemi içindeyken başına neler gelebileceğini kolay kolay kestiremez. Gelgelelim tüm bu riskler, insanı hiçbir şekilde düşünmek eyleminden geri koyamaz.

Bazı kapıların varoluş sebebi hiç açılmamalarıdır aslında. Hâlbuki bir kapı, her ne şart altında olursa olsun açılmak için vardır. Dışarıyla içeri arasındaki sınırı belirler belirlemesine ama bir kapının görevi temelde açılabilmesidir. En azından beklentilerimiz bu yöndedir çünkü hiç açılmayacaksa kapı takmak yerine duvar örebilirdik o aralığa mesela. Ama olmaz, kapının oluşu açılmayı gerektirmesine rağmen bazı kapılar açılmamak üzere anlam kazanır varlık alanında. Heidegger'in kulübesinde dahi açılmayacak kapılar, o yukarıdaki konumlanışta bile kesinkes emin olunamayacak koordinatlar söz konusudur. Fakat bu oluşun kendisi anlamsal açıdan bulanık bir alana çeker bizi. Farzımuhâl belirleyeceğimiz varoluşsal ve zamansal konularımız gerçekliğin içine çekildikçe flulaşır, o flu alan içinde kendimizi seraplar, hayaller, karabasanlar içinde buluveririz. Bu noktada insan kendi icat ve inşa ettiği kapıyı açamayan bir acuzeye dönüşmüştür. Etrafını kuşatan kurallar bütününe karşı insanın içinde kabaran çaresiz isyan bir çığlık hâlinde boşlukta yankılanır ve sonunda kaybolur. Kubbede hoş bir seda değil, hayır, kulübede tedirgin bir çığlıktır bu ses. İlk nefes kadar cılız, son nefes kadar boğuk bir ses.

Kulübelerin yolları geniş asfaltlar, çakıllı stabilizezeler, işlek şoselerden oluşmaz. Kulübelere dar, dolambaçlı, kaygan, çalılar ve dikenlerle kaplı patikalardan varılır. Kulübeye varmak herkese nasip olmayacağı için yolun kendisi bilinmeyen zamanlarda bir imtihana dönüşmüştür. Masalarda sınanan prenslerden, şehzadelerden, âşıklardan farksızdır kulübenin yolcusu. Konfor alanının içinden çıkmadan zamansal ve mekânsal anlamda kulübenin fethi mümkün değildir. Okumanın, düşünmenin, yazmanın ve üretmenin de konforlarından sıyrılmak, bu velut gömleği yırtıp atmak gereklidir kulübenin varlığına nüfuz etmek için. Ateşlerle sınanmadan çelikleşmiş bir iradeye sahip olamazsınız. Böyle bir hazırcılık menkıbelerde bile ihsan edilmemiştir. Yerinde saymayı, patinaj yapmayı, dar patikaların kaygan zeminlerinde kayıp kayıp düşmeyi göze almadan kulübenin kapısına ulaşmak mümkün değildir. Zira "yukarısı" bir filozof beklemez; yüklerinden arınmış, marifetlerinden sıyrılmış, özelliklerinin şatafatından kurtulmuş yalnkılıç bir savaşçıdır beklediği. Yalnızca çıplak ayaklı bu "yalın/ız" şövalye kulübeye vasıl olma hakkına sahiptir. Diğerleri dünyeviliğin sınırları içinde öğütülmeye, unufak edilmeye mahkûmdur.

Kulübe dilin varlığa büründüğü, zamanın dil ile söze kavuştuğu tahkim edilmiş bir kaledir. Heidegger, kulübesinde mi söyledi bilmiyorum ama "Dil 'varlık'ın evidir." demişti. İnsanın, sorgusuz sualsiz içine atıldığı dünya telaşı karşısında en büyük icadı, her yöne uzanan bir yol olan dilidir. Dil ise ilk bakışta düştüğümüz yanılmanın aksine sözcüklerden ibaret değildir. Kulübeden dışarı taşan ve kulübeye doğru kıvrılan bir anlam sarmalıdır aynı zamanda. Zemin, dil aracılığıyla anlamı kulübeden alır, dünyaya açar. Dünya dilin yüklendiği anlamla bir kulübenin yirmi metrekarelik alanına sığar. Noktadan başlar, noktaya döner ve noktanın sınırlılığı içinde kaybolarak yeni bir boyuta açarız düşüncelerimizi. Yalnkılıç ve yalın/ız şövalyenin sığınağı, düşüncenin muhkem kalesine evrilir böylece.

Hikâyenin sonunda (aslında başladığı yerde de) varlık, sayfalara fısıldar gerçeği: zamanın parçalanmaz akışı üzerindeki bir noktada yaşar insanoğlu. Arada sırada içlerinden biri noktanın sınırların aşip kulübenin kapısını aralamayı başarır. İnzivanın kanatları altında sözcüklere sığınan kişi işte bu cesur ve yalnız kişidir.

Çizim: Emine Gündüz Mentek

Çizim: Emine Gündüz Mentese

KULÜBENİN KULU

Ahmet Mentese

İlk nefesle gelen ilk şaşkınlık... Neden gökyüzü değil de beyaz bir tavandır ilk görülen? Esaretin ilk işareti... İlk zincire vuruluş... Tanrım, felaketin kapımızı çalması! Ne kadar da erken! Senin kulüben, içinin kentlerinde gökdelenler arasında kayıp – ışısız ve ölesiye karanlık. Şimdi bir Yusuf olup çıkman gerek bu kuyudan. Fakat ellerin gitgide azalıyor. Kısılıyor parmakların. Tam o anda susamış bir kervan çıkagelmeliydi. İp sallanıp duruyor tepende. Fakat tutacak el nerede? Kim bekler kimi boş yere? Kervan sonra çekip gitmeliydi. Zaten bu kıyametin sadece seni yutacağı besbelliydi; ve şu kara bulutun, güneşini sonsuza kadar çalacağı. Ve büründüğün görünümünün hiçbiri ne yazık kurtarmıyor seni. Bizimse kuyuların dışındaki ahval ve şeraitimiz aşağıdaki izahattan hayli perişan bir haldedir:

Fethini umarız hemen, ilk başarı kırıntısında dünyanın. Hatta evrene hükmetmenin düşü... ne kadar da büyüğüz Tanrım! Ne kadar da sığmıyoruz yere göğe! Hiç kuşkulanmaz mısın tekinsiz yürek: korkuyla cesaret arasındaki yolda gidenin sen olmayabileceğinden? Gittiğin yolun yol olmayabileceğinden? Çektiğin acının sahte olduğunu söylemek zaten anlamsız. Bir savaş hilesi: bu dünyanın çilesi. Bu çirkef yolculuğunda gitgide azalıyor sevgi molaları. Şarkımızın felaketinden kaynaklı ezgi komaları. Gökyüzünün bıkkınlığından doğan hayretsizlik sağanakları. Ağlıyoruz, ne işe yarayacaksa ağlamak. Gülmüyoruz, somurtmak bizi sağaltacakmış gibi. Kapıları... hiç açmıyoruz. Pencerele... çivili. Yaşama hevesimiz... iç odadaki sandıkta kilitli. Aklımıza... gelmiyor kaçıp gitmek. Kalbimiz... kalbimiz var mıydı ki?

“...elzem miydi insan?” derken ne kadar da haklıymış Cioran. Ufacıklığımızın hakkını verip sessizce yok olmanın yollarını aramalıyız. Kulübemizde, *gitmek* düşleri yerine kâbuslara gark olmalıyız.

Bizi çarmıhsızlığımıza çivileyecek anti güzelliklerden çokça görmek dileğiyle dalınan uykulara girelim. Sonra bir gün doğa bizi kabul eder de çıkarsak yüksek kırlara.

Uçurumlar kesmeli yolumuzu. Bize yakışan görkemli bir düşünüş’tür ancak. Bunda, kasvetli bir yan olmalı. Gidişimize sanatsal estetiği katacak olan yapayalnızlık ve bu iç sıkıntısıdır. Gözbağcının oyunu, son ve başarısız. Kutunun içindeki adam gerçekten delik deşik. Fakat kan sızıyor yorgun bedenden.

Kansız yorgun bedenini içindeki solgun kalp? Kan emici böceklere yakınlık duyduğundan anlamalıydık bunu.

...yılan kazandı (ve başladı kulübesinde herkes, dünyayla başa çıkma derslerine ilk zil sesiyle. Burası dünya, hülyalar içinde olsa da, gerçek sancılar saphıyor bazen yüreğimize. Sadece bir yüz görmüyoruz baktığımızda bir yüze. Bize doğru yaklaşan bir şey, hiçbir şey oluyor dibimize geldiğinde. Biz nereye gitmeye kalksak, girdiğimiz tüm sokaklar çıkmaz sokak oluyor birden. Anlamsız yolculuğumuza küçücük bir dayanak noktası sunacak olan biri de tam elini uzatacakken fasıllı kapılardan, kapılar duvar oluyor birden. Sonra caddelerde rüzgâr, sonra aklımızda aşk var, sonra gece yarısında eski yağmurlar, sonra şarkı söylüyorlar sessiz usulca; sonra Nilüfer susuyor) da ne bitiyor şarkılar ne de çürüyor çarmıhın cehennem odunundan yapılmış kanatları... Sonra... Üşüyor sular ve üşüyor insanlar su cephesinin siperlerine. Sense çeşme kılığına girmiş, hayali sular sunuyorsun esirlerine.

Çizimi: Bera Türedi

YEK Hande İkbal

Kederli sokak köpeği tuhaflığında gece
olacaksa bu kadar olur berduşluk bu miskin kulübede

kimsesizlik sahanda çift sarılı yumurta, vazoda üç karanfil
odada iki kanepede, sürahide su, bardakta çay
saat tıkırdıyor yalnızca kirli masada
ebru tahtasında öd kokusu, kitre iticiliği sessizlik

çığırktan senelerin koynunda nasıl çürür renkler
nasıl bir son yazar ilahi kalem kibrine gidenlerin
camiden havradan kiliseden kovgun
inançsız lanetli sevgili nasıl gömülür?
gölgem ki gözlerine aşınadır suların nazarında
suya köz düşmüş yine avazem yerlerde sürünür

kimsesizlik nafile avuntu sokağın çıkmazında duvar
lambanın şavkında pervane, yolun sonunda nefes
ihanetine kalkmış kadeh tenhaliğine şehrin
çatlamış sabır beyazında tohum gibi başımda sessizlik

yaralı sokak köpeği yalnızlığında gece
olacaksa bu kadar olur berduşluk bu çirkin kulübede

BİR KULÜBEDE SESSİZ SEDASIZ**Sevda Altınkaya**

Bir kulübede sessiz sedasız
Tavrımın loş yüzüne güldüm içimden
Öldü derinimde bütün cümleler, kelebekler
Ben bu sessiz sedasızlıkta hasta bir çocuk gibi
düştüm dünyanın kollarından
Gölgesinden koşarak uzaklaşan bir dün
kendisinin bir gölge olduğunu anladığında
dünyanın duvarları incelmışti çoktan
Mukavvadan ev yapmayı yeni öğrenmiş çocuklar
koşarak yaklaştılar bu acı sona
ve hep bir ağızdan "acıson" şiirini okudular:

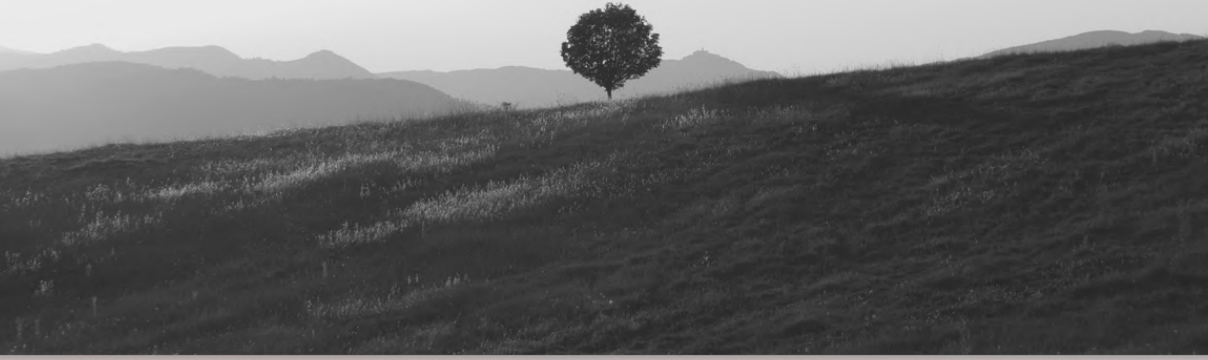
*Biz doğmadan evvel küldük, bir gezginin rüyasında
İçimizden koşar ve taşardık, hür bir ırmakta
Benliğimiz, dünya denilen bir kulübeye
doğmakla cezalandırıldı
Sonra hiç var olamadık kendi rüyamızda*

Dünya metruk bir kulübe / doğduğumdan beri
Ağırlık bir dünya ölçüsü / hor görüyor derimi

Bir kulübede sessiz sedasız / yokzamanca
Yük oldum kendime / tartıda çıkmayan ağırlığımca

DÜZEN**Fatma Alaca**

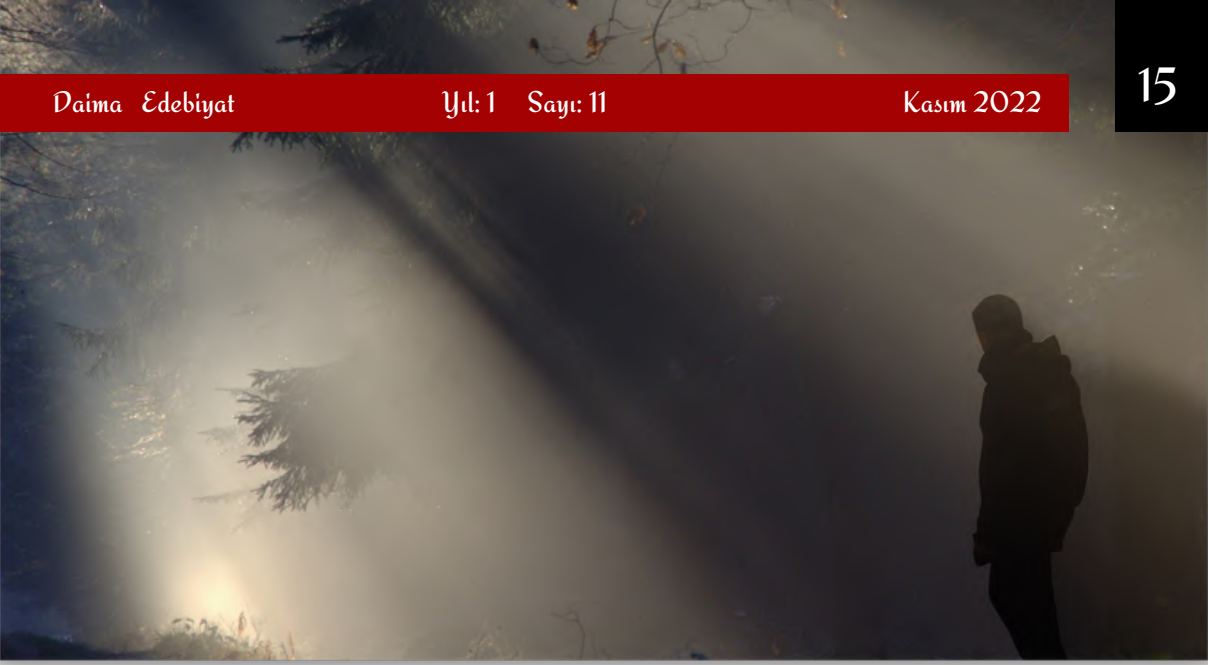
Tutturmuşlar bir düzen
Doğanın, eşyanın, senin, benim...
Hangi düzen diye tuttursak
Kalır elimizde orası
Faydalı olanı dürtüklemek gibi
Gereksiz huylar edindik ne zamandır
Bense vazgeçmiş bir baraka düzenimle
Şu kulübemde yaşamaya çalışıyorum
Başımda saçak bulutlar
Gözden dürbünlerimle
En iyi havamı tuturmaya çalışıyorum
Güzel gözlemlerdesem
Havam hafifleşiyor
Güneş rüzgârlarından
Yeller gibi esiyorum
Yıllar devirmişliğini ayan eden
Bir avucun içindeki dua olup
Boncuk gözlü saf yüzlerin
Yanak pembesine misafir oluyorum
Kâh orda kâh burda derken
Ağırlığımı hisseden gözlere
Tuzlu su oluyor melodilerim
Bu basınçlı haller sırlanırken
Ölçüm istasyonlarına selam verip
Kaydımı tutanlara iklim oluyorum
Gözlesinler diye
Uzun uzun
Bir düzen içinde...

ISSIZLIK

Cüneyt Şahin

Kül bıraktım kulübene, benekli sırlar.
Üfle, savur!
Gerisin geriye dönene dek taylor.
Yoldaşı olsun sürülerin,
Ve sırdaşı, çöllerde kaybolan sevgilerin
Ağır bir nefes al sonra bak yüzüne göğün,
Şükür de katılsın bulutların suyuna.
Beni terk eden o küçük çiçek,
Soldurdu yüreğimi. Bilemezsin
Sesi yankılanırdı göğümde dağlarının,
Habersizsin!
Takılır ucuna uçurtmamın, saçından hindibalar
Ayaküstü kaç bakışla ıslattın, kalbimin kilimini
Düşünce acıtmasın canını rüzgâr,
Saçını buğdaylara renk yapan ateşini.
Bir ıssız bakış bir ihtiyar sevda
Ayıklar ayrılıkları, gönlünün tenhasında.
Tılsımlar dolar, kelebekler ruhlanır
Düşer bedenlere ölümsüz serüvenler.
Kalabalık bir sokak, ürkütür uçurtmamı
Betonları delemes, sevda yüklü hindibam.
Yağmurlar zalimdir,
Acıma yaşlarıma sürekliler denizlere.
Otuz oturur, cami avlusundaki serlevhalara
Ruhum kozasından uzak
Acır bana Azur, göremem yarınları.

KULÜBE Hüseyin Kılıç

Artık bu kulübe biraz sıkı galiba. Biraz mı? Biraz mı? Ciddi olamazsınız! Gözlerimdeki parıltının artık sevinçten ve heyecandan değil öfkeden ve sabırsızlıktan olduğunu görmüyor musunuz? Geçti o günler, hem de çoktaaaan geçti. Yandı bitti kül oldu. Puf!

Bir zamanlar yanına yaklaşamayacağını düşündüğüm kulübe artık dar geliyor. Ulan Selim... Ulan Selim! Kaç yıl hayalini kurdu oraya girebilmenin. Neler neler hayal ettin? Burada bir ömür geçirmek değil zaten niyetin. Deliydin ama o kadar da değil. Kulübeden çıkmak değil oraya girmek meseleydi. Toyluk işte. Ama öyle olmalıydı değil mi?

İlk ilk ilk, eeee, ilk sefer, eee, a...tövbe estağfurullah, kodumun seferi, tövbe tövbe estağfurullah el azim el kerim... Kulübeyi gördüğün ilk sefer ne zamandı, hatırlıyor musun?

Kaç yaşındaydın o zaman acaba? Yedi mi? Yok yok, henüz okula gitmiyordun. O zaman en fazla altı olmalıydın. Babanın omzunda kulübenin önünde kâh atlayan kâh zıplayan, illa ki bağırın- sonradan aklına düşündüğünde kel olmasa kesin saçını başını da yolacağına emin olduğun- o adamı seyrederken seni etkileyen şey ne olmuştu acaba? O kel şimdi burada olsa seni omzundan tutup sırtına iki şefkatli tokat attıktan sonra “Kulübeden çık hadi, vakit geldi” der miydi coşkuyla?

Küçük amcana benzeyen, kulübede bin çalımla oturan Fevzi miydi aklını çelen? Sonra ayağı kırıldı dediler, galeri işine girmiş dedikleri namussuz Fevzi. Babanın “Helal olsun piç kurusuna, amcanın arkadaşı o pezevenk” dediğinde övüyor mu sövüyor mu anlamamıştın hani. Övdüğüne karar verip, içinden “Bana da bir gün piç kurusu diyecekler!” demiştin, kabul et.

Baksana baban bile artık sana bakmıyor. O da kabullenmiş. Senin dışında herkes heyecanlandırıyor sanki adamı. Bir tek sen yoksun burada. Oysa ne kadar yoruldu seni kulübeye sokana kadar. Sanki beş boğazı doyurmak için çabalaması yetmiyormuş gibi sabah taşıdı seni akşam taşıdı. Babalar da yorulmuş Selim Efendi, babalar da... Belli ki yoruldu. Belli ki o da bıktı beklemekten.

Bu çocuk yetenekliymiş. Bu çocukta iş varmış. Fakat ve lakin devir artık öyle yetenek devri değilmiş artık. Çok çalışmak lazımmiş. Buranın her aşaması ayrı bir değirmenmiş, çoluk çocuk demeden öğütürmüş geleni. Kaç çocuk zırlı zırlı ağlamış. Kaç baba coşkuyla kulübe gidiyoruz deyip başı önünde evine dönmüş. Bak Fevzi'ye gecesini gündüzüne katmışmış. Piç Fevzi!

Özenecek başka kimse yok muydu şu dünyada Selim Efendi? Ne vardı başkasına özensen? Okulu da okumadın adam gibi. İki kere iki kaç dese biri, beş dersin sen. O beğenmediğin sünepe Salim üniversiteye başlamış. Gençken o hiç içine girmediğin kulübelerde için için dalga geçerken keşke anlasaydın çocuk olmakla, genç olmakla büyük olmak bambaşka şeyler. Oradaki her şey bir illüzyon. Gençken ışıldarsın da Fevzi gibi bir ayağın burkulur, öbür ayağın kırılır, kulübeden çıkarım derken seni kaç kilometre öteye postalarlar.

Senin ayağın da burkulmadı, domuz gibisin maşallah ama olmuyor işte. İlk imza önemliymiş. Ondan sonrasının nasıl geldiğini anlamazmışsın bile. Al, bak, imzayı da attın, cebine biraz da para girdi. Ama kulübeye hapsoldün işte. Kaç hafta oldu? On sekiz? Yirmi? Bir kere bile adımını atamadın şuradan dışarıya. A Takımı koçum burası! Kurtlar Sofrası! Bunu da mı Fevzi demişti yoksa sen mi uydurdun şimdi? Yok yok... Böyle olmayacak Selim Efendi! Kırımın forveti... Sen kim Fenerbahçe'ye transfer olmak kim? Yedek kulübesinde çürüyüp öleceksin. Belki hemen buraya gömecekler seni çok uğraşmamak için.

Efendim hocam? Ben mi hocam? Oyuna mı giriyorum? Yalan söyleme hocam bak? Fikret mi sakatlandı? Ne zaman? Şimdi mi? Yok hocam geri zekâlı değilim de dalmışım biraz. Sağ olun hocam. Allah razı olsun hocam. Pişman olmayacaksınız hocam. Tamam hocam. Siktir olup gidiyorum, gol atıyorum hocam.

SÜTÜ KAYNATAN SEN MİSİN ANNE

İsmail Saklak

Otobüsteyim, yol uzun, aklım dağınk...

Nereye gittiğimi bilsem de neden gittiğim hakkında bir fikrim yok.

Ağladığımı yanındaki yolcu görmesin diye kafamı olabildiğince cama yaslayıp bir kolumla yüzümü gizliyorum. Muavin farkında sanki her şeyin. Arada acıyan gözlerle bakıp elindeki küçük suları göstererek “İçer misiniz?” diye soruyor. Her sorduğunda alıyorum. Arkamdaki küçük kız çocuğu susmak bilmiyor. Yüzünü göremedim ama sevecen bir konuşması var, kızamıyorum. Annesine şöyle seslendi az evvel “Öğretmenimin tırnaklarına sürdüğü boyalardan benim de sürebilmem için kaç yaşına gelmem gerekli anne?”

Dünyanın en güzel sorusu olabilir belki de. Mesela dün bir hâkim o kırçillı sesi ve o bilmiş tavrıyla gözlerimin içine bakarak şöyle sordu “Artık karar günü, söyle bakalım, kendine adamakıllı bir iş bulabildin mi?”

Dünyanın en yersiz sorusu da bu olsa gerek. Yaptığım işi adamakıllı bulmamış demek ki. İnsanların kafalarındaki şu beton kalıplara kalın çiviler çakmanın, gözlerindeki perdeyi çekip alabilmenin bir yolu olsaydı keşke. Ayrıca halinden en şikâyetçi insanlar şu adamakıllı zannedilen işi yapanlar bana göre. Sigortalı, kravat takan, topuklu giyen, her restoranda yemek kartı geçip geçmediğini soranları kastediyorum. Bizim işlerde sakal uzat, küpe tak, boynunda bir dövmeyle gez tek kelime eden olmaz ama o adamakıllı işlerde bir gün ayakkabın boyasız, yüzün traşsız ol bakalım neler oluyor.

Günün sonunda hâkim şu sonuca varıyor; çocuğun annesi, bir şirkette muhasebe çalışanı diye muteber ebeveyn iken barda çalışan babası serserinin teki. Ve hüküm şu ki velayeti annesine verdiler. Kızıma sağlıklı koşullar sunamazmışım. Haklıy, haksız, iyiyi, doğruyu, güzeli, çirkini bir tek onlar biliyor öyle mi? Hükümleri sarsılmaz, sorgulanamaz öyle mi? Ben kızına bakamayacak bir adam olabilir miyim sahiden? Beni aldatan kadın hâkimi de aldatıyor, ne var ki benim haberim oldu, hâkimin hiçbir zaman olmayacak.

Bu konuyu bir süreliğine dahi olsa unutmaya çalışıyorum. Otobüsteyim, yol uzun, kafam dağınık... Şoför muavine fısıldıyor “Şöyle acı bir kahve yap da bir sigara içeyim çaktırmadan.”

Kimse duymuyor, ben duyuyorum. Her yerin bir horozu var, buranındaki şoför. Belki de adamakıllı bir iştir onun da yaptığı. Az sonra kahve ve sigara kokusu peydah oluyor. Herkes farkında bu sefer, ses eden, “Yasaksa sana da yasak.” diyen olmuyor, ben de demiyorum, gücüm yok uğraşmaya.

Başka bir çocuk “Ne zaman varacağız?” diyor babasına. “Sık dişini biraz oğlum, çok kalmadı.” diyor babası, yolun başında olduğumuzu bile bile. Demek daha çocukken başlıyor bu aldatma hikâyesi. Kanıyor çocuk. Güven böyle bir şey işte. Haksız da sayılmaz yani. İnsan babasına güvenmeyecekse kime güvenecek ki. Ancak bir çocuğu bile kandırmak kolay değil. Bir vakit sonra tekrar soruyor; “Hani az kalmıştı baba?” Yan sıradaki kadın telefonun diğer ucundaki kişiye gelinini çekiştiriyor. Oturup kalkmasını, misafir ağırlamasını bilmiyormuş. İnsan boşalan çay bardaklarına falan hiç bakmaz mıymış canım, komşuları pek ayıplamışlar vallahi. Tuhaf şey, “İçimizdeki gürültü bize yetiyor aslında, bir de sizinkini dinlemek zorunda mıyız yani?” demiyor kimse. Bense belki bir tartışma çıkar da söylenecek laf gücüme gider diye açmıyorum yine ağzımı.

Bir mola verseler de ben de bir sigara yaksam diye içim gidiyor. Otobüs, tütünden bıyıkları sararmış ihtiyar yükü bir kahvehane kadar havasız. Molaya en az iki saat var biliyorum ama yanımdaki ihtiyar “Az kaldı evlat biraz daha dayan.” dese inanmaya hazırım.

Şehir ve insanları arkamda kaldılar. İşim, sadık müşterilerim, dostlarım ve güzel kızım arkamda kaldı. Bardan tanıdığım bir adam var. Her akşam gelir aynı masaya oturur. Her seferinde dört tane bira içer, yanında tuzlu fıstık ve hep aynı saatte, aynı güzel kafayla, yalpalaya yalpalaya çıkar gider. Bir gün sormaya fırsat buldum; “Keyiften mi dertten mi?” diye. “Keyif çok eski bir kelime dostum.” dedi “Ne var ki son on yıldır bendeki hiçbir hali ifade etmiyor.”

“Neden peki?” diye sormaya ise cesaret edemedim. O da pek anlatmak ister gibi değildi zaten. O keyif işleri benden de geçti artık biliyorum. Bugün kendimi kuş kadar hafif hissediyorum demeyi çok isterdim ancak durum pek öyle değil. Biliyorum ki insanlardan kaçabildiğim kadar kaçacak sonra ufaktan içlerine sokulacak, hafızamı yitirmişçesine yeniden inanacak ve aldandığımı çok geç anlayacaktım. Bu berbat rutinin ömrüm boyunca sürmesinden korkuyorum.

Moladan evvel uyuyakalmışım, şansıma tüküreyim. Sıkıştım da hani. Gidip söylesem rica etsem umurlarında olur mu acaba. Bir çocuk gibi dişimi sıkmalıyım ben de, biliyorum. Neyse ki uyandığımda ihtiyar yanımda yok. Bacaklarımı olabildiğince uzatıyor, yayılıyor. Sıcaklığı duruyor halâ, rahatsız oluyorum. Tek isteğim, tek derdim yanıma yeni bir yolcunun oturmaması. Muavin kapalı sulardan teklif ediyor yine, bu sefer ağladığımdan değil, ağlamıyorum ama alıyorum suyu. Havasızlık mı beni boğan şey, ter kokusu mu, yoksa kızımın ayrı düşmek ve belki onu bir daha gönlümce görememek ihtimali mi bilmiyorum. Yedi sekiz yaşlarında, alabros traşlı, çelimsiz bir çocuk çıkıp geliyor yanıma. Çipil gözleri gözlerimde lafa giriyor. “Muavine sordum da bey amca burada oturabileceğimi söyledi.”

Şansıma sövüyorum, sevincim kısa sürüyor, bir süre hareketsiz duruyor bir şey demeden etrafıma bakıyorum. Çocuğun annesi sol ön sırada kafasını bana çevirmiş, taşranın yabanıllığı ile çekingen söze giriyor; “Oğlana bilet parası bulamayınca kucağıma aldım ama sıcakta çok bunaldı sabi, müsaade et de yanına otursun ağabey.”. “Peki” manasında kafamı sallayıp kayıyorum cam kenarına.

Uyku gözlerimi hırpalıyor yine. Uyursam çabuk geçer belki bu çileli yol, hatta uyursam her şey geçer belki de, kendimi bırakıyorum. Akşamüstü memleketimin otogarında açıyorum gözlerimi. Şehir gözüme ilk kez yabancı görünüyor. Bavulumu alıyor, memleket havası çekiyorum içime, hava aynı hava değil... Sonra ve nihayet bir sigara yakıyorum.

Baba ocağının kıyısındaım. Demir kapıyı usulca açıp asma dallarının arasındaki küçük toprak yoldan eve varıyorum. Babam verandadaki masasına kurulmuş rakısını yudumluyor. Küllük ağzına kadar izmarit dolmuş yine. Tansiyonu ve kalbi var oysaki. Sahiden var mı kalbi?

Tepesindeki lamba sinek bokundan görünmez halde. Elimdeki bavulu yere bırakıp bir adım daha atıyorum. Babam nihayet fark ediyor beni. Ne yapması gerektiğini düşünür gibi bekliyor, bakıyor bir süre, ben de bekliyorum. Sonra “Neden geldin ulan it?” diyerek ayağa kalkıyor. Bu itip kakmalardan, hakaretlerden usandığım için kaçıp gittiğimi unutmuşum çoktan, hep olduğu gibi susuyorum. Başka türlüünü bilmiyorum, sustukça tepeme binen dünyaya susarak cevap vermekten başkası gelmiyor elimden. Ayakta halâ, gözlerimin içine bakarak bir cevap bekliyor.

“Eylül’ün velayetini annesine verdiler, müsaaden olursa ne yapacağıma karar verene kadar burada kalayım.” derken bile pişmanlık içerisindeyim.

“Şu tipine bak serseri, senin gibi birine çocuk emanet eder mi hâkimler.” deyip oturuyor yerine. Rakısından yudumlıyor, sakalını sıvazlıyor, sigarasından bir nefes çekiyor, sonra bir kavun atıyor ağzına, ağzını koluna siliyor, uzaklara bakıyor lakin bir tek bana bakmıyor işte. Sedire oturuyorum. Asma dalları çocukluğumdan kalma, üzerimde koruklar sallanıyor. Anamın abdest aldığı ibrik aynı yerinde duruyor. Köpekler havlıyor yamaçta ve biri süt kaynatıyor ötede, kokuyu alıyorum. “Anne!” diye bağıryorum “Sütü kaynatan sen misin Anne?”

“Ananın öldüğünü bilmez misin yarım akıllı?” diyor babam. Şu hayatta beni olduğum gibi seven tek kişinin gidişini bilmez miyim hiç, ama yine de bağıryorum “Anne söyle bana sütü kaynatan sen misin?”

Babam birden gözlerini gözlerime diyor. Bir şefkat kırıntısı var mı diye bakıyorum öylece, bir umut... “Paran var mı?” diye soruyor. Bu kadarı normal olamaz, bu kadarı fazla.

İçimde bir cümle tekrar ediyordum; Allah'ım aklıma mukayyet ol, Allah'ım aklıma mukayyet ol, Allah'ım aklıma mukayyet ol...

Sakinleyince mırıldanıyorum;

“Biraz var sayılır.”

“Uçlan hadi o zaman.” diyor “Ne varsa dökül.”

Cebimdeki bütün parayı masaya koyuyorum. Alıyor eline, tek tek sayıp cebine koyuyor, memnun değil hasılatı, yüzü buruşuyor “Kulübede yatarsın şimdilik.” Yıllarca unutmaya çalıştığım her kötü şey beynime hücum ediyor sanki. Babam bir fitili ateşliyor yine. Anneme yaptıkları geliyor gözümün önüne, bana çekti oldukları... Ben normal şartlarda yetişmiş, normal eğitim almış, normal arkadaşlıklar kurabilmiş biri değilim. Üzgünüm ama değilim. Sekiz yaşına kadar altıma işedim. Okumayı dokuz yaşında söktüm. Askere gidene kadar dayak yedim babamdan. Her dayaktan sonra o kulübe dediği ahırda sabahladım. Lisedeki tek kız arkadaşım kimin oğlu olduğumu öğrendiği gün bastı tekme. Bu çukurdan bir doktor bir mühendis çıkamazdı ya.

Ve babam, kalbi taşlaşmış babam, her şeyin müsebbibi babam, “Adamakıllı bir iş girip de eve para getirmezsen barındırmam seni haberin olsun.” diyor. “Ev senin, istediğin kadar kal dese.” inanmaya hazırdım oysaki.

BENİ TEK GÖRÜNCEYE DEK

Beyhan Keçeli

Ne bilsin insanlar şehre küsüp gittiğini dağ başına, insansızlığın içinde insanı arama çabanı. Kim bilsin ağrıyan ellerinin, güçsüz vücudunun annenden miras bir illet olduğunu. Sen bile bilmezken. Bu illet yüzünden eriyen kaslarındaki dayanılmaz acının, şehrin kalabalığında yaşadığın yalnızlık sancısıyla yarıştığını bilemezler. Ne bilsinler iki yıldır kendini kapattığın kulübenin önu çayır çimen, yağdı mı çamur çaylak, ardı dağ, manzarası hırçın uçurum, üstü kararsız gök. Gözündeki ışığı söndürmeye gittiğin bu yerde yeniden ışığa durduğunu gözlerinin ne bilsinler. Bu çağın insanıyla iletişimin, yavaşlayan hareketlerin kadar ağırlaşmıştı. Hastalık ilerleyip kötürüm günlerin yaklaştıkça sokakların hızına yetişemediğini, yavaş adımlarına eşlik etmek isteyenlerin gittikçe azaldığını fark etmen uzun sürmedi. Ne otobüslere yetişiyordu ayakların ne bir torbayı taşıyacak güçteydi kolların. Zihnin yetişemiyordu ofisteki kurumsal normların ağırlığına. Malulen emekli ol dediler genç yaşına bakmadan. Yüzüne yüzüne işlerine yaramadığını deklare ediverdiler çok ciddi toplantının orta yerinde. Çay bardağının ince belini tutamayan parmakların sevgilinin ellerinden sıyrılılı henüz birkaç gün olmuştu. Parmakların bir beli kavrayıp kendine çekecek, gitme kal diyecek kadar kudretli değildi. Salıverdin uçurtmanın ipini, dilediği göğe varsın diye. Zorlayacak, ısrar edecek takatin mi vardı. Titreyen parmak uçlarında söndü son umut ışığın. Artık ne bir sevgilin ne bir işin vardı.

Ağırlaşan adımlarına eşlik edecek kimsecikler kalmadı çevrende. Şehir seni kusuyordu tıpkı ilaçlarını almayan miden gibi. Ağır aksak hayallerinin mekânı artık bu dünyada değildi. Siyanürden kalın bir urgana, jiletten ruhsatsız bir silaha gidip geldi karanlık kötürüm zihnin. Paslanmaya başlayan beden ve dayanılmaz ölüm arzuna rağmen nefes alma arzun galip geldi. Bir eski arkadaş telefonunun ucunda sundu sana bir dağ köyü yaşantısı. Kötürüm günlerine orada tahammül etmenin kolay olacağı fikri seni ölümden birkaç adım olsun uzaklaştırdı. Takatsız nefeslere razı olduğunu fark ettin. Şehrin hızından ve yavaşlayan bedenine uzanan eğreti bakışlardan uzak olmanın seni daha çok yaşatacağına dair inancın, içinde üşüyen yanına inat çiçeklendirdi diğer yanını. Aylarca yetecek kitap ve yemekten başka bir ihtiyacın yoktu. Ölümü yakın bir genç emekli olarak hesabına yüklenen para seni mezara koymaktan fazlasına bile yetecekti.

Kulübenin yağmur sularıyla şişip yaz güneşiyle gevreyen, lodosla çatlayan çehresini kendi bedenine benzettikçe içine dolan acıma hissi ikinize de yeterdi. Kararsız göğün altında günler geceler birbirini kovaladı. Kitapların bitti. Nefesin bitmedi. Yağmurlar dindi. Baharla içinde yeni iklimler yeşerdi. İlaçlar mı işe yarıyordu, dağ havası mı iyi gelmişti, şehrin acımasız hızı ve kalabalığından uzak kalmak mı yoksa bu bir mucize miydi. Nerden peyda olduğu bilinmeyen bu neşeli nefes, parmak uçlarında sönen ışığı canlandırdı.

Uzaklaştıklarımızı özleriz en çok. Yaşamın hızlı koridorlarını, terk ettiğin insanları, yanlarına ilişemesen de onları uzaktan seyretmeyi özledin. İçindeki insanla baş başa kalmak sana en çok da çiçeklenip ışıklanıp her gün yeniden doğman gerektiğini anlattı. Şifalı nefeslerin hücrelerinde yol buldukça yolda olmanın güzelliğini keşfettin. Vazgeçmedin. Her şey bitti demeye ne hızla alışır insan o hızla varır umudun kucasına. Gönlün şehrin sokaklarını ister oldu. Bulvarları arşınlayamasan da aheste adımlarının bankta soluklandığı anları özledin. Özledinse gidersin. Tıpkı bu kulübeye geldiğin gibi şehre de gidersin. Gittin.

Gözündeki son ışığı görmeyenler yaklaşmasın yanına, son feryadını duymayacak olan kulaklara söyleyecek tek sözün yok. Bu son çıkış, bu son nefes alma hevesi. Umudun son kırıntısını avucuna süpürüp çıktın o kulübeden. Tıpkı oraya gittiğin ilk günün hevesiyle.

Çok hızlı olmasa da kaygılı adımların kaldırımlarda olmanın keyfini sürdürdü. İlaçlarını almalı, bir şeyler yemeli, belki biraz soluklanmalıydın. Şehri ayaklarınla biraz daha solumak için öteledin tüm bunları. Yorgunluğunu anlamadan vardın şehrin o en büyük bulvarına. Durmalıydın artık, dinlemedin içindeki yorgun adamı.

Karşıya geçmek için onlarca insanın beklediği ışıklarda yere yığıldığın an ellerin asfaltı avuçladı, dizlerin oluk oluk aktı yere. Gözlerin asfaltın her zerresini incelerken başını yerden kaldırman imkânsızdı. Yeşil ışığın çağrısıyla hızlandı çevrendeki adımlar. Ne de hızlı yürüyorlar ne de telaşlı. Gidenler gelenler arasında bir küçük yığından ibarettin. Ellerin iki değil dört, her parmağın ikişer tane, nabzında ağırlaşan kan beyninden asfalta akıyor. Ayakların buz kesiyor, başının dönmesi mideni buruyor, kusmak için öne gidiyor başın. Nafile. Gözlerin yerinden çıkacak gibi. İçin çekiliyor. Acaba dedin, son anım bu mu, böyle mi bitecek her şey. Şehrin göbeğinde son manzaram asfaltın kirli rengi mi olacak.

Size yardım edebilir miyim, diyen uğultulu sesin sahibi başını ne kadar senin hizana getirmeye çalışsa da asfalta değen saçlarından fazlasını göremiyorsun. Sen başını iki yana sallarken ambulans diyor bu sefer. Ağzını açıp sadece işe yaramaz diyebiliyorsun. O zaman seni bir kenara taşımalıyım, derken artık onun elleri de asfaltın üzerinde. Yanınızdan akıp giden ayakların umursamazlığı arasında yere kapaklanmış iki kişisiniz. Kollarının takati bitmek üzere. Uzun kirpikler arasından bakan merhamet kahvesi gözler. Son manzaranın bu olmasından duyduğun keyifle gülümseyen gözlerindeki neşe, karıncalanan yüzüne yayılamıyor. Başını ona döndürüp öyle ölmek istiyorsun. O bakışlara gömülmek istiyorsun. Nasıl öleceğini, ölüirken neler düşüneceğini, yanında kimin olacağını merak ederdin hep. Aklına gelen sahnelerden biri değil bu ama şikayetçi değilsin.

Aynı kızıdan iki tane var. Keşke en az biri benim elimi tutsa, birlikte kaybolup gitsek şehrin kalabalığında deyip içine içine, gülümsüyorsun. Gülümsemenden güç alan genç kadın koluna sarılıyor hadi diyerek. Sonunda insanlığını hatırlayan birkaç kişi daha yetişiyor. Kaldırımın kenarından banklara taşınırken genç kadın bir rahatsızlığın var mı, diyor. MS hastasıyım ve seni çift görüyorum, tansiyondan belki, diyorsun. Gülümsüyorsunuz karşılıklı. İnsan insana, yürek yüreğe bir gülümseme. Tamam, atak geçiriyorsun. Beni tek görene kadar yanındayım, deyiveriyor. Sana bakan gözlerden bir tek onunki tanıdık, şifalı, içten. Gelen telefonlarına kısa cevaplar verip pek çoğunu cevaplamıyor. Çekilin ben doktorum diyen biri belirmeyince ortalıkta, az ilerideki kan merkezindeki doktor geliyor rica minnetle. Nabzına bakıyor. Açlığına çare hemen bir simitle soda. Gözlerin çiçekleniyor. Kimsesizliğin yuvasında büyüyen çocukların gözleri çabuk çiçeklenir, kimseler bilmiyor.

Ve senin de bilmediğin ne çok şey var. Bir sokak kenarına bırakıldığını, belki bunun için sokakları sevdiğini bilmiyorsun mesela. Nereden bileceksin sızılarının ne kadar mirassa annenden, o kadar babandan kalmıştı hayattan ve kendinden kaçma psikolojisi. Bilmiyorsun ki babanın bir zamanlar annenden de böyle kaçtığını, yapayalnız bıraktığını karnındaki bebekle. El kadar bedenini hiçbir yere sığdıramadıklarını nereden bileceksin. Büyüyemeyen ruhuna isyanın hep boşuna. Annesizler büyümmezler, büyümüş gibi yapar, hatırlamasalar da o bırakılma anına hapsolür ruhları. Her şehre eğreti yerleştin bu yüzden. Hangisi senin şehrin, hangisiydi memleketin hiç öğrenemedin. Bundandır, sen hiçbir yerin yerlisi olamadın. Aynı çocuk yurdunda büyüyen şu genç kadın gibi.

Ve soruyor.

Şimdi iyi misin peki?

Seni çift görüyorum. Biri gitse bile diğeri kalır mı benimle?

REYHAN Ahsen Dalca Korkutan

Elleri kaya gibi sertti, soğuktü. Tutmak istedim. Kilitlenmiş avuçlarını açmadı. Sarıldım bu sefer. Bir anne gibi. Evet anneyim ben, onun da annesi olurum. Yaşça benden büyük ama durup şöyle bakınca evlatlarımdan küçük bir çocuktü Reyhan. Sarılınca, aklımdan geçenleri, hissettiklerimi ona bir fanila gibi geçiririm, ısıtırım sandım. Duygularım, üzerinden seküp bana saplandı. Derin bir saplanışla hem. Ellerimin arasına aldım yüzünü bu sefer. Sıcığa direnen bir soğuklukla baktı bana. Büktü boynunu. Tülbenti kaymış, başı açılmıştı. Saçları kısacık kesilmiş, bembeyazdı. Gel, sana biraz çekidüzen verelim. Söylediğimi beğenmiş olmalı. Yeniden bakmaya başladı bana. Bir an gülümsedim, akşam karanlığında belli belirsiz de olsa yüzümden göreceğini umduğum güven çizgilerini sezmiş olmasını diledim. Aklıma yapacak başka bir şey gelmiyordu. Sarılıp sarılıp durdukça eğer ısıtırsam onu, her şey geçecekti sanki. Düzelecekti yaşananlar. Üstünü başını kolaçan ettim. Biraz mızızlanır gibi oldu. İzin vermese de toparladım biraz. Dur bakalım güzel kız, dedim, seni yengene götüreceğim. Benim söylediklerimle gevşetir gibi oldu kollarını, bunu fırsat bilip bir daha sarıldım sonra. Öyle ki bir çocuk gibi kucağıma almak istedim onu. Bu kısacık anda büyütmek istedim. Yanımda köye götüreceğim küçük kıztı, yaşlı bedenine yaraşır bir zamana getirene kadar sarılmak.

Dışarıdan gelen tuhaf sesleri duyunca kitabı bıraktı elinden. Gürültüler yükselmeye başlamıştı, insanlar homur homur konuşuyor, bağıryordu. Katranlaşmış sakinliğin altında huzurdan mayışmış bir köydü burası. Sesler, tedirginlik vericiydi o yüzden. Pencereden baktı. Bahçede oynayan çocukları da her şeyi bırakıp sesin geldiği yöne doğru çevirmişti başlarını. Kocasını baltayı, kırdığı oduna saplayıp ellerini beline koymuş, pencereden bakan karısına ne oluyor, anlamıyorum, der gibi işaretler yapıyordu.

Kadın dışarıya çıktı telaşla. Çocukları onu görür görmez gürültüye ilgilerini kaybettiler. Büyük olan küçüğü, küçük olan büyüğü şikâyet etmeye başladı. Şışt çocuklar, dedi, bir dakika. Kocasının yanına gitti. Neler oluyor, gidip bir baksan mı? Pek de canı istemeyerek fakat itiraz da etmeden bahçeden çıktı adam.

Birkaç dakika sonra eve dönmüştü kocası. Reyhan kaybolmuş. Reyhan kim? Buranın delisi. Deli mi? Böyle safcana, sessiz bir kızcağızdı çocukluğumda. Bizden büyüktü yaşı, şimdi akli iyice gitmiştir. Evlerinin arkasında olacak, fındık bahçelerinde kaybolmuş, yengesi çılgına dönmüş tabii. Yengesi mi? Evet, babası öldükten hemen sonra annesi kaçıp gitmiş, diyorlardı. Yenge de abisiyle yeni evliymiş o vakitler, onu anne bilmiş. Öyle garipti ki, görsen. Yengesinin eteğini hiç bırakmazdı. Duydukça, dinledikçe bir şeyler yapma hissiyle hızlandı kadın. Dur, ben gidip bir bakayım, hem ailesine geçmiş olsun, derim. Çıktı bahçeden.

Kalabalığı aşarak yavaşça içeri girdi. Reyhan'ın evine. Üst kata çıktı. Yengesini pencerenin önünde, sedirde buldu. Yanındakilerin kimi ayakta elinde bir bardak suyla ona ilacını içirmeye çalışıyor, kimi önüne uzun uzun bakıyor, kimiyse zamanında başka kayıpların tez vakitte bulunarak evlerine dönüş hikâyelerini anlatıyordu. Eşikte kapkaranlık gölgeyi gördüklerinde herkes sustu. Geçmiş olsun, dedi kadın. Sedirdeki, daha net görmek ister gibi kıstı gözlerini, buyur kızım, derken hâlâ kapıdan gelen sesin kim olduğunu çıkaramamıştı. Perişan hâlini bir anlık düzeltmeden hafif eğmişti sadece başını. Yakası bağı açıktı hâlâ, kafasında zor zapt olan tülbentinden çıkan ince ince örülmüş beyaz saçlar, omuzlarından aşağıya dökülüyordu. Sonra birden tanıdı, seni bildim Hafızların gelinisin, deyiverdi tek nefeste. Sanki uzak diyarlardan beklenen kurtarıcı gelmiş gibi bir feryat kopmuştu dudaklarından. Reyhanım kayboldu, kızım gitti! İyice koyuverdi sonra kendini.

Reyhanların bahçesine girerken aramaya çıkan insanlar olduğunu duymuştu. Onlardan biri olmadığı için tuhaf bir mahcupluk hissetti kendinde. Eşikteki gölgesini yok etmek istedi. Çatalı sesiyle çabucak bulunacak, eminim, dedi çok da emin olmayan bir tavırla. Yenge onu dinlerken dilinin ardında sabırsız beklettiği feryatlarına başlamıştı yine. Oy kuzum, oy yavrum. Bağırıkça köyün dört bir yanına Reyhan'ı aramak için dağılan ayaklar, daha hızlı adımlar atıyor, gözler uzakları, yakınları, aydınlığı, karanlığı, kapalıyı, açığı daha keskin görüyordu. Benden sonraya bırakmasın Allah, dedim, ne bileyim yanlış mı ettim, ah, ah, kim bakacak ona, abisi de öldü, gitti. Yıllardır eteğimde, bir ben anlarım onun dilinden. O konuştuğunda iz peşine düşmüş insanlar kendinden bin parçaya bölünüp çoğalıyor, çoğalıyor, sanki Reyhan'ı aramadık delik bırakmıyorlardı. Yok nereye gider, hiç aklım almıyor. Kuzum, Reyhanım! Kötü niyetli birinin eline geçmeden bulsak sağ salım. Aman, Allah korusun, dedi odadaki ağızlar, senkronuz, tek tek, tespih çeker gibi, fısıltıya dönüşene kadar tekrar edip durdular.

Kadın odanın kıyısındaydı. Varlığına bir türlü bulamadığı anlamla durup duruyordu kapıda. Sonra birden kayboldu. Kimse odadan ne zaman uzaklaştığını anlamadı. Geride kalan boşluğa bağırdı yenge. Ah Reyhanım, neredesin! Feryat, aşağıya, oradan bütün köye yayılıp tetikte bekleyenlerin kulaklarını ısırdı.

Hava kararmaya başlamış, kadın eve daha dönmemişti. Artık dayanamadı kocası, Reyhan için toplanan kalabalığa yürüdü ve eve hızla daldı. Karısını kimse tanımazdı burada. Annesiyle babası öldükten sonra uzun yıllar köye gelmemiş, şimdilerde çocuklar için hafta sonları uğrar olmuşlardı. Gördüklerine karısını sormadan, kapıları tıklatıp baktı tek tek içeriye. Sonra aşağıya indi. Bahçede taşın üzerinde oturup uzakları izleyen delikanlının yanına gitti. Neden jandarmaya haber etmediniz. İş uzamadan bulunur, dedik, karışmasın ortalık boşuna, köydekiler de böyle akıl verince yenge, az bekleyin hele, dedi. Bakalım, bekliyoruz.

Reyhan'ı tanımam ben. Bugün yengesi öyle anlattı ki, ezelden beri biliyor gibiydim. Bükük boyunludur benim yavrum, yelek vardı üstünde, tülbenti mavi renkliydi, kimse ne dediğini pek anlamaz ama konuşur, anlatır, ben anlarım. Aklı kıttır. Ama bulur evini benim kızım, bulur, korksa da saklansa da bir yere, mutlaka bulur, gelir. Ben küçükken, her mahallenin başıboş gezen bir "aklı kıt"ı vardı. Korkardım. Deli, derlerdi işte. Demekle kalmaz arkasından bağırdırlardı. Yetmez küfrederlerdi. Eve kaçırdım. Hangilerinden korktuğumu bilmeden eve kaçır, demir kapının ardından seslerin kesilmesini bekledim. Korkardım. Küçükken ama. Şimdi kucaklarım. Çocuk kalmış kadın ah! Bir fesleğen dalı. Kırılmış, boynu bükük kalmış. Sarıldım son defa. Bir anne gibi. Evet anneyim ben, onun da annesi olurum. Kulağına kızım, dedim, sen benim kızsın, bunu sakın unutma. Bu akşam sana hiçbir şey olmadı, o uğursuz bir köpekti, seni ısırmadan kaçtı gitti, korkuttu seni sadece, ben de alıp evine geri getirdim seni. Tamam mı?

Saat epey geç olmuş köy sessizliğe bürünmüştü. İki kadın bahçeden içeri girdi. Onları gören ilk kişi taşın üstünde nöbet bekleyen delikanlıydı. Ah ablam, dedi koştu Reyhan'a. Arkasından bütün köylü. Bir aralık kolundan yakaladı kadın, hadi yengen seni bekliyor, dedi. Yukarıya çıktılar. Yengesi onu görür görmez yığılıp kalmıştı sedire. Bir telaşla onu ayıltmaya çalıştılar. Reyhan olduğu yerde sessiz izliyordu olanları. Kimse henüz yanına gelmemişti, yengesine dokunmaya da korkmuştu o öyle bayılınca. Kadın, sakince yerdeki mindere oturttu Reyhan'ı. Elini avucunun içine aldı. Reyhan sanki yıllardır bu kadına elini veriyormuş gibi güvenle odadaki telaşı izliyordu kayıtsızdı, sakindi, huzurluydu.

Yenge kendisine geldi bir zaman sonra. Reyhan'ın omuzlarında gözyaşı döktü, herkes dağılmaya başladığı sırada kadın ancak evini hatırladı. Kocasının muhakkak barut halinde onu beklediğini, çocuklarınsa çoktan uyuyakaldığını tahmin ediyordu. Ben de kalkayım artık, dedi. Reyhan elini bırakmak istemiyordu. Yenge şaşkın ve sanki biraz kırılmış gibi, kuzum gel yanıma, dedi. Reyhan omzunu silkti. İkisi de ayaktaydılar. Kadın veda etmesi gerektiğini söyledi, hem yine geleceğim, özlerim ben seni. Gülümsedi bu masum yüze. Sonra sarıldı ve bir müddet Reyhan'ın kulağına bir şeyler söyledi. Odada dağılmak üzere olan kalabalık, çıt çıkarmadan bu anı izliyordu. Reyhan gözlerini kapamıştı. Sonra ayrıldılar. Yenge kızım, sağ olasın yavrum, Allah senden razı olsun, diye dualar etmeye başladı.

Kadın yavaşça kendi bahçe kapılarını kapattı. Sessiz adımlarla eve girdi. Kocası hepsini duyuyor, yatakta bekliyordu onu. Arkasını dönüp gözlerini kapattı. Kadın, uyuyan çocuklarının yanına gidip alınlarına öpücük kondurdu önce. Yatağa geçip yastığa kafasını koydu ardından. Karanlıkta gözlerinin önüne o korkunç sahne geldi. Kendinden çıkan çılgın hâlâ kulağındaydı.

Reyhaaaaaan!

Bir kulübe vardı, dökük. Her tarafından otlar çıkmış. Bağırışlar geliyordu. Homurtular. Kapısına gitti korkarak. Üzerine abanmış karaltı hâlindeki vahşi bir hayvan, ağzından istemsiz çıktığı Reyhan feryadından sonra, kaçmaya yeltenirken o tuhaf şeklin iki bacaklı olduğunu gördü. Kalbinin gümbürtüsü kulaklarını tıkadı. Karaltı korkup kulübeden hızla çıkarken kadını kapıda yere devirip kaçmaya başlamıştı.

Nefes alamamaya başladı kadın, yatakta gözlerini açtı, tavanda huzursuzca gezdirdi sabaha kadar bakışlarını.

KULÜBE KAPISININ ANAHTAR DELİĞİNDEKİ RÜZGÂR Tülay Sustam

Sahilin yamacına kurulmuş sadece sokak lambasıyla aydınlanan bu metruk kulübeye gelmeyeli yıllar olmuştu. Hatırladığım kadarıyla en son babam elimden tutup beni buraya getirmişti. O günden sonra kendi elimi ve bu kulübeyi hiç bırakmadım. Sokak lambasının davetkâr aydınlığının misafiri olmak beni oldukça heyecanlandırdı. İki kaşımın arasına yıldırım düşer gibi merakla içeri girdim. Beklentimin tamamen dışında oda rutubet kokuyordu. Tahminen eni üç, boyu iki buçuk metreydi. Odanın tam ortasında köhne bir masa ve iki sandalye yalnızlığına terk edilmişti. Bir evin kızlarını ve oğullarını birbirinden ayırır gibi pencereleri yan yanaydı. Cam kırıklarından ziyade burada olmayanların, can kırıklarını beyaz bir tül kaplıyordu. Kapının arkasındaki duvarda bulunan gaz lambası, aydınlanmayı bekler gibi nöbetteydi. Bütün duvarların sıvaları ayağa kalkmış, zemin bir savaşa tanıklık etmiş gibi viraneydi. Köşedeki kanepenin üzeri yırtık bir örtüyle kapatılmış, tozdan örtünün ne rengi ne de deseni belliydi. Bir ayağımla, diğer ayağımın üzerine basa basa geçmişin izlerini arıyordum.

Çatlamış duvarlardan içeri sızan rüzgârın ıslığıyla buz kestim. Gözlerime batan acının toprağın değiştirerek, günebakanlar gibi doğruldum. Burada bir zamanlar kalabalık bir aile yaşarken; şimdi kimsecikler yoktu. Semt kendini yenilese de oda tarihe şahitlik ediyordu. Tam pencereye doğru yönelirken, bir çocuğun feryat figan sesi yankılanıyordu.

“Yazıyor, yazıyor. Karakız geldi. Onu yazıyor.”

Kısa adımlarımı odanın dört bir köşesine yayarak, Osman Hamdi'nin 'Kaplumbağa Terbiyecisi' tablosunu resmeder gibi, gölgeyle birlikte odanın içinde volta attım. Kendimden kendime yol almak belki de en uzun yolculuğumdu. Bir oda, sadece dört duvardan ibaret değildi. Tavana gözlerimi diktim. Sağ gözüm, sol gözümün katiliydi. Yerebatan Sarnıcı'ndaki Gözyaşı Sütunu'ndan akan damlalar gibi, tavandan düşen nisan yağmurlarıyla ıslandım. Aldığım yara darbesiyle, kirpiklerim duvarlara dövme yaparcasına, geride bir kanıt bıraktım.

Yönünü şaşırılmış pusula gibi, yine o çocuğun sesi kulaklarımı tırmalıyordu.
"Yazıyor, yazıyor. Karakız geldi. Onu yazıyor."

Bir elimle, diğer elimi tutup kendimi dışarı attım. Sigara yakmak uğruna kibrit kutusundaki kırk çöpü de yaşımla birlikte yaktım. Dağılan sigara dumanıyla birlikte saçlarımı dağıttım. Çocukluğumun saklambaç oyununun artık körebesiydim. Canıma okumuştum bu kimsesizlik ve hiç bu kadar hiçi olmamıştı kimsenin. Çatısına çıkıp meyve topladığım ağaçlar yoktu ki; onlardan bana bir dal uzansın. Bahçenin yüzünü asan soytarısı gibi ortalıkta kalakaldım. Ağaçlar beni süzüyordu, ben etrafımı süzüyordum. Yükselen evlerin soğukluğu, yüzüme bir tokat gibi çarptı. Katlandım... Ve yer altından bir ses beni çağırır gibi:
"Kaşının köşesinden, arka bahçeye doğru git."

Bahçe duvarındaki sarmaşık, hanımeli tuttu. Yeşile durdum. Bu karşılama beni kendime getirdi. İçim boşalsa da gözlerim dolu doluydu. Gökyüzü mavi gömleğini çıkarmış, bulutlardan omuzlarına gri bir şal atmıştı. Gündüz gözüyle karardım. Benim için tarifi imkânsız bir görüş günüydü. Hiçbir şey olması gerektiği yerde değildi. Duvarın dibinde, kuyunun üstü yuvarlak, büyük bir taşla kapatılmıştı. Taşın üzeri yıllara tanıklık etmiş gibi yosun bağlamıştı. O taş, yüreğime oturan taş kadar büyük değildi. Kuyu mu kuyuydu, ben mi dipsiz kuyu anlayamadım... Bahçedeki ölmez otunun kokusu burnumun direğini sızlattı. Uzakları yakın eder gibi iç çekerek daldım. Ne var ki; gözyaşımda boğuldum. Ah şimdi odadaki masa tam da burada olacaktı ki... Bir ayağı kırık, topal sandalyede bir büyüğü devirirdim. Karşımda kimse olmasa da olur. Dert mi yani? Bütün dünyayı karşıma alır gibi, kendi kendime uzun uzun mektuplaşardım.

Hani diyorlar ya: "Neden yazıyorsun?" Canıma okudular. Dertini anlatacak kimsen yoksa içindeki düğümü çözmek için yazmaya başlarsın. Duvara, betona, geceye, yalnızlığa, varlık içindeki yokluğa, gelmeyenlere, en çokta senden gidenlere... Ararsın, bulamazsın. Aramazsın, yazarsın. En kötüsü de bu ya bir cevap bile alamazsın...

Bir evin, kızlarını ve oğullarını birbirinden ayıran o boşluğa bakan pencereye, sadece şunu yazarsın:

Yaz arıyor. Kış arıyor. İlk defa değil, belki de son kez yazıyor. Kimi aynaya bakar, kimi Ay'a. Ayna benim gölgeyi ne bilirsin?

tema dışı

BALKONDA ÖLÜM DENEMELERİ

Güven Fatsa

Evlerin balkonları vardı,
Ne göğü ne denizi ne de bir ağacı gören.
Benim göğsüme demirlenen yalnızca bir aşk değildi.
Deniz kadar hasret tutuyorum, bildim bileli kendimi.
İssız bir kent bulabilseydim ağlayacaktım;
Dağlara kendimi öldürmeye çıkmak istedim.
Tanrı benimle konuştu oysa Musa değildim;
Tanrı kanımda akamı bildirdi ve sustum.
Tanrı bir ağaç gibi içime kök salarken
Evlerin pencereleri vardı, ışıksız.

Evlerin merdivenlerinde kan vardı,
Dağın yamaçlarında, kuş ölüleri.
İbrahim'in ellerindeki bıçağı gördüm;
Boynumda değildi ağladım.
İsa nasıl da ateşe yürütüldü aklım almadı;
Derken İsa gökyüzündeydi,
Sesimi işitebilecek kadar bana yakındı;
Konuşmadı, ateşe, suya, kana karşı;
İnsana karşı kuşanmadı, öfkeyi.
Yine o masum tebessüm yüzünde dururken
Evlerin bahçelerinde mezarlar vardı;
İsmimi o mezar taşlarında aradım.

Ölmekten yana türküler söyledim,
Tanrı sesimi duydu, beni yanıtladı;
Tanrı ölüm hakkında beni umutlandırdı.

Evler vardı, tavanlarında ölü sergisi,
Asılmış boğazlarından bu ölülerin hepsi bendim;
Hiçbirinde ölememiş hiçbirinde yaşamamış...
Yüzüne bakılmamış, kokuşmuş bu et parçası,
Kurdun, kuşun bile azığı olamamış.
Bu ezikliğin altında ağlıyorken
Tanrı yüzüme baktı, onu gördüm;
Tanrı etimden bir parça kopardı!

Evlerin duvarları vardı, ölüm şiirleri yazılı
Ben öyle şiirler yazmış değildim.
Beni uykudan Tanrı uyandırdı.
Tanrı kokumdan bir şeyler türetti;
YAŞAMAK mıydı o duyusunu kaybettiğim his?

Evlerin odalarında yataklar vardı,
Ne benim ölümünü ne de başka bir canlıyı uzanan yataklarda.
Ölüm, bir çarşaf olup da serilmişti odalarda.
Ölüm, bir perde kadar beyazdı pencere uçlarında.

GÜNDEN GEÇERKEN**Fikret Çelik**

Gölün ağzı incir ağacına bakıyor
Bal damıtıyor şehvetten gölgesi
En görkemli saatinde günün.

Pazarcı kızın tezgâhında
Edremit'in al yanağı bu hafta
Yeşiline bulanıyor gözlerim.

Dolmuşçu Sefer yol sürüyor gönül dağına
Bir tokat gibi paralanıyor yüzünde sevdası
Bozkırım ortasında.

Hasankeyf'te bir taşınma telaşı
Başlamış güpegündüz.

Rengini yitirip hüzne bürünmüş
Geceyi emziren nehir.
Su, yolunu bulamıyor.

Doğu Ekspresi, İpek Yolu'nu aşıp
Kurtalan'dan bir önceki istasyonda
Bırakmış olmalı çoktan,
Annem için iç cebimde
Biriktirdiğim gözyaşlarımı.

Yüzüm, kötürüm bir mevsimden kalma yel yeri
Her şey biraz soğuyor, her şey biraz olabiliyor.
Gün almadan başımı, yol üstü bir taş oyuğuna
Bırakmalıyım kalbimi.

KAYIP VİRTÜÖZ**Fikret Yazıcıoğlu**

Sahibince reddedilmiş tam zamanlı sadakatsiz
hangi kuklanın ipleriyse ayaklarına takılan
sükût buz keserken yanı başında usul usul
sana yalınayak bir çocuk oyunu tasarlasam
ele avuca sığmayan bir çocukluktan
ve azledilse bu oyundan büyüme özenenlerimiz

İsmi telaffuzu zor gemileri terk ederek
içimize düşen pusulasız bir deniz
soğumuş kül tedirginliğiyle çizgilenen
rotasıyla endülüs limanlarına aksa
çocuk düşlerimizdeki saklı sığınaklara

Sokak boyu flamenko tınılarıyla
gözlerine bir masal resimliyor granada
oyunlarımızın ritmine kapılırken kastanyet
durma savur altın tozlarını göğ
cadiz'in çamurdan kalelerine hücum et
ve arma gibi iliştir çocukluđunu
endülüs'ün dün bitiklerine

GÜZ SANCISI**Himmet Çokal**

Pusu kurmuş felek, ömrümün çıkmaz sokaklarına.
Her köşe başı tutulmuş, çıkar yol yok sanki mutluluğa.
Sabırsız sancılar peyda oluyorken rahminde dünyanın,
Âdem'le Havva sadeliğinde çoğalacağız yalnızlığımızdan.

Hastane bahçesinde beklerken hissedilen çaresizlik,
Yabancı bir şehrin gurbeti gibi çarpıyor yüzüme.
Serum kokulu koridorları kuşatıyor mahcup bir sessizlik.
Bilirim, en zifiri yerinden evriliyor karanlıklar aydınlığa.

Bir umut çırpınıyor yüreğim, pusatını kuşanmış duayla;
Elimden bir şey gelmiyor sana sığınmaktan başka Rabb'im.
Başiboş sözcüklerin bozgununa uğruyor boynu bükük şiirim.
Tenhalarda sabırsız bir bekleyişim artık gözyaşıyla...

**GOLCONDA YA DA
CEPLERİNDE ELMA
TAŞIYANLAR
Işık Sungurlar**

İnsan insana dökük diş
Sökük dikiş
Yama baştan ayağa
İnsan insana kavgada söylenmez
Düş çizgisi kayık
Yamuk cetvel
İnsan insana
Çevreye güvenmiyorum
Sana? Haşa!

İnsan insana sabah beş
Akşama uzanan yolu geç
Ertesi gün eline tutuşturulmuş
İnsan insana
Ne yapacağım sensiz
Daha iyisi mi?
Kimden?
Yok.

İnsan insana solmuş nefes
Durmuş kafesin içinde
Çırpınan iki kuş
Suyu temiz
Yemi hazır
Pisliğiyle kendi ilgilensin

İnsan insana serilmiş gazete
Yağ lekesi
Kan lekesi
Kedi boku
Birinin üstünde tam yüzüne yüzüne
İnsan insana yol sormanın tam sırası
Düz git
Işıklardan sola dön
Sonra sağ
Sonra tekrar sola
Sonra sağa
Sonra sola
Sonra tekrar sağa
Ortaya dikkat, kuyu var
Kuyu demek yasaklandı
İnsan insana “merdivensiz kuyu”

Gövde izi insan insana duvarda
Ayaklar başta
Keşke sadece yatakta
İnsan insana kesilen su
“Hamam mı işletiyoruz biz burda”
Şaşkınlığı insan insana

İnsan insana elleri pençe
Divanı sen söyle
Liyakat ve lakayt
Birbirinin yerine
İnsan insana çekilmiş perde

İnsan insana
“Pedler için siyah poşet alınız”
Alınız poşetlerinizi kafanıza geçiriniz
ya da siz zahmet etmeyiniz
Onu da biz hallederiz

Başa çalınan kitaplar insan insana
Okunmayan yazılar
Sessizlik bir köşede duran
Sloganlaşan aşk sözleri
Ezberden gerine gerine
Önce biraz yabani
Sonrası gümüş kaşık

İnsan insana “zamane kızları”
“Zamane oğlanları”
Zamanı elinde tutan Varlık
Büyük V küçük v'ye karşı
Bacaklarım sana karşı

İnsan insana golconda
Kravatlarıyla gökten düşenler
Ceplerinde elma biriktirenler
Hazır yiyenler
Hep giyenler

İnsan insana mersault
Uzun bir deniz kenarında
Kıyıda yavaşça
En çok bilenler
En önemliler
Hep önemliler

İnsan insana yüzdük yüzdük kuyruğuna geldik
Kuyruklarda sıralarda
Ne günlere kaldık insan insana
Kuyruğu sıkışan köpek
Maaşlı bankamatiklerde biner biner
Biz sizi ararız insan insana
Bugün git yarın gel
Edip bulmamak
Gidip dönmemek
Çamurun içinde kuş tüyü insan insana

İnsan insana az
İnsan insana çok
İnsan insana yetmeyecek

KENDİNİ BİLEN TANIŞLAR**Volkan Yalçın**

Güzümde alkışla açılan her gün dükkânları
Bir yerime tırnak mı ne değdi acımadı
Aklıma sokulan artık yoksun gülü kırmızısı el işçileri
Dolusuna ay günü dolusuna günler eskir
Dolusuna artık içim bunaltı
Gözünde dalgımın
Bir ton tılsım düştü al bi de buna bak, bu yok sanki
Dişimden sözcüklerle kırılan gece iki
Kalbinden sökülen

Dizinde ev oldum ne buldum
Yıkılmak kolaydı yattım uyudum

Parmak hesabı sancı sayımı
Elimi aldın aldın ta o ilk içtima gününe
Bekle bekle günler buz işte kış geçti de

Parmak uçları pembe ve düzenli tarikat üyeleri
Bol su bol abdest bol ya resulü akşam bir sesti sende unuttum gitti de
Karıncanı ayır kendini bırak
Suyunu kesecekler sen yalnızsın
Düzgün bir şarkın yok sen de sus
Bakışlarına kor keder sen de bakma
Alaca nefretimi giydirdiğim nazar dualı yelekler içinde içinde içinde
Atlarla geçen her ikindi sonsuzdur
Hatırla
Kışneyip duran bu yaz mezarımın keskin ucudur
Baksan görürsün bunu
Cenazemde çıkan tatsızlık iki taraf da haklı

Hangi bedel çiçeksizliği sevgisizlikle öder

Ölmek kolaydı sustum burnum ot nane fesleğen
Sustum bıçak değmedi etime kaldım
Sus ben bıçaklar değmeden de güzeldim

MÜNZEVİ**Ahmet Karpınar**

bu yolculuğa
dünyadan atılmak için çıkmadım
adımlarımdan bir yol geçecek tedbirli ve tedirgin
ne zaman ki bu dölek ağzımla kendimi dünyaya tutsam
güneşin kuduz olması ile alay ediliyorum / bir süngeç
gün geçtikçe kalbimin gerdeğine giriyor yunuyorum
artık ağırlaşmalıyım paçalarımın toprak kokan kıvrımlarına doğru
yerimi - insana kekeme - dua eden çocuklara sarkıtmalıyım

siz
mevsimin sonbahar olduğunu anlayana kadar
ben uçlarımdan sararmalıyım / yavaş yavaş
bir rastlantı gibi yaklaşmalıyım bu uzlete
ve yeniden bağlamak için göbek bağımı
gömülmüş kalabalıkları gösteriyorlar şehrin karnından
insan insanın kaosuydu oysa
kendimi topraktan çıkarmaya geldim
kaç kişiydim torağı mızraklarken bilmiyorum
bilincimden sonbahar mantarları kabarmakta / heyhat
ağzımı açsam söyleyecektim hangi suçtan hüküm giydiğimi

baktım insan yüklendiği boşluğa tutsak
kanarsa kanasın yarım kalmış gölgen
büzülmektesin doğrulmamıştın kıyamından

SENİN OLAN MASAL**Adnan Semih Dumlupınar**

Pencerelerden salındı çiçekler
Bir isim verdiler isminle müsemma oldun
Sana ne masallar anlatıldı bir varmış bir yokmuş
Uzak diyarlardan gelen atlıların dillerinde dolaşan efsaneler
Geceler boyu ne kandiller yandı sana gelirken
Ben bilmem çerileri çerçileri yola giden ulakları
Adını haykırır çölün bağrına
Bir günün ardı sıra çıkan leylaklar vahasında
Uzun yollar aşkın uzun seneler belledin
Sırtına yamalanmış yorgunluğuna bakarak
Ta ki o yollara mest olarak baktın
Çıkardın bir atlının sana çark ederek gülüşünü
Değişir her şey değişir dönerken bu cihan
Bu yaban ellerde ismini belleyen bir seyyah
Ki verdi bana gecenin tam ortasında o, ateşin rengini
Ben hangi diyara gitsem gelir ismin hırkamın köşesinde
Ben hangi diyarı bilsem çağrılır ismin
Ben hangi diyardan çıksam döner varırım sana
Döndüm baktım ki uzun bir yola çıkmış isminin yanında
Uzak diyarların yolunu şaşırılmış bir kervan
Yolum hâlâ kayıp, hırkam henüz yitik
Şimdi suyun sesini benzetirler sana
Zamanın tam ortasına varmış bir güzelliğin
O titrek gülümseyişi hatırlatır seni bana

ÖLÜME NAZİRE**Marya Kübra Bozan**

İşte o vakit büyütürken kundaktaki bebeği yeryüzünün engin karanlığı,
Ve henüz salınırken dalında meyve veren zeytin ağacı,
Rüzgârın hışırtısıdır geceyi ortadan ikiye bölen.
Ve bir gelinciğin narin gövdesini,
Yahut Tanrının ruhunu sular üstünde yüzdüren.
İşte o vakit tohum veren bitkiler,
Ve bitki veren tohumlar,
Suları canlılarla doldurup taşırın Tanrı,
Evvel ninnilerle açtığı gözleri ağıtlarla kapadı.
Sen ki siyah apoletleri ve kanlı kağnıları,
Yağlı organlara gelin eden kırık bir ölüm ezgisi.
İşte o vakit ılık ılık burûc ederken serencâme gökkubbeye,
Ve niyaz ederken gözyaşlarına boğulan secdede,
Göğe yanaşırken üşüyen ruhunun ateş doğuran yağmurları,
Velev ki ölüm kurtuluş, velev ki ölüm yok oluş.
Ne çıkar? Ne çıkar tarlada ip geren bir değirmencinin yaktığı ağıttan?
Ne çıkar öfkeyle bilenmiş bir ömrün son deminden?
Ölüm ki şimdi buğulu bakışlarını göğe duvak eyleyen,
Ölüm ki ateşler saçan gözlerine yok oluşu malik kılan.
Ve fazilet mabedinde yok oluştan kaçış ısrarı...
Ölüm ki şakaklarına erken inen yorgunluk,
Ve yüzyıllık asrın hasret kaldığı duru yalnızlık.
İşte o vakit altın başaklar salınırken tarlalarda,
Ve Tanrı'nın sureti akşam vakti inerken söğüt dallarına,
Yani yok olurken bir Tevrat cümlesinin son satırında.
Yahut İncil'den İsa'nın havarilerine salınmış bir selamın narin tınısında.
Velev ki ölüm kurtuluş, velev ki ölüm yok oluş.
Ne çıkar? Ne çıkar yokluğuna adanmamış bir nazireden?
Ne, ne çıkar?

HER YAĞMUR DAMLASINDA**Cemal Karsavran**

Ekim yağmurlarıydı cama vuran,
Masum ve sessizce,
Bütün ihtişamıyla...
Her damla bir gözyaşı tanesi,
Sevince ya da hüzne akıtılan
Gülümsemeyi hayata bağışlarken varlı vakitsiz...

Seyrettim dün gece yine sabaha kadar.
Oturup pencerenin önüne
Dağıttım kederi bulutlara.
Islanmış bir yol,
Kırmızı bir gökyüzü ve uzakta dağlar,
Camın önünde kedim.

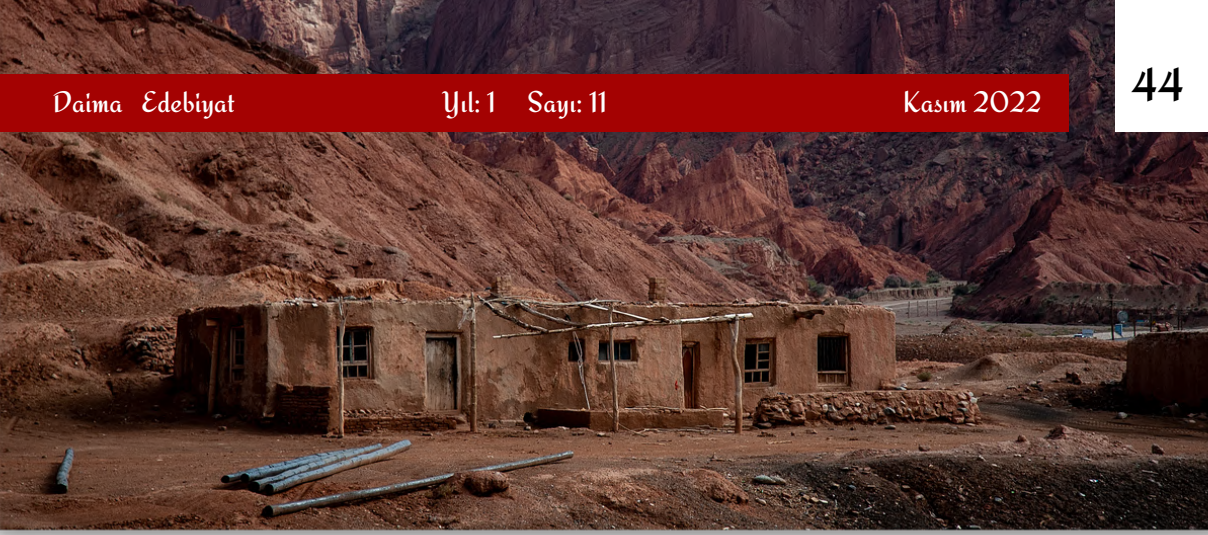
Huzur doluyum.
Her yağmur damlasında,
Önceden kalan ne varsa...
Mekân, kişiler, olaylar...
Siliniyor her şey
Perde perde gözlerimde

Boş ve avare, sessiz, sakin bir gece
Yolda süzülen suyun sadeliği
Arıtılmış bir ömür,
Aylara, yıllara düşen.
İç çekiyorum bir an
Gülümsüyorum...

Mutluluk yarım dudak arası
Beyaz camın arkasında
Bir cennet var içimde;
Huzuru bulduğum,
Islaklığını hissettiğim
Her yağmur damlasında

VEZİREM**Hüseyin Balık**

Ayağımda münzevi yürekler
Sana gelirim bir yangın günü
Kokular kuzeyden sararken güneyi
Kokun, içimdeki başakların kuzeylerine...
Vezirem!
Sana gelirim her fevti nefeste
Sunarsın zahire vuran her katrini, divanlarda...
Hicranlarda gelir üstüme bir örtü.
İki meftun...
İki Şûrîde, tek yürek...
Vezirem!..
Bir anlık nefes gelse cenkte
Adına titrese havas lübbler...
Şah Bülbül'ün divanında
Seni, ansa erenler...

BÜYÜK RESİM Esra Kılıç Türedi

Karanlıktan korktuğumu biliyordun. Uzun süre karanlıkta kalırsam çıldırabileceğimi. O siyahlığın içimi kemireceğini, olmadık kuşkların içime düşeceğini, evhamlarımın sıra sıra dizileceğini. Başımı şiddetle sağa sola çevirip gözüme degecek ışıktan bir nokta arayacağımı. Arayıp bulamayacağımı. Bulamayınca çaresizliğin eşiğinde kıvranacağımı. Mırıltılı dualar edeceğimi, dualara nefesimi yetiremeyeceğimi, midemin ortasında büyüyen yumrunun kalbime degeceğini. Bilmez olur muydun? Karanlığın içinde eriyen bir gölge oluyordum ben o anlarda. Ellerimle gözlerimi yokluyordum. Gözlerimin artık görmediği ihtimali üşüşüyordu zihnime. Nefesime kesikler atılıyordu durmadan. Çizgiler, çentikler, gittikçe solan bir ses... Ellerime üflüyordum, soluğum avuç içlerime çarpıp orayı ısıtacak kadar var mıydı kontrol ediyordum. Hayatımı da böyle yokluyordum. Nefes yordamıyla. Bir an bütün sakinleşme çabalarım yürürlükten kalkıyordu. Yaralı nefeslerimin arasından süzülecek bir çığlığın beni rahatlatacağını umuyordum. Ölesiye. Bağırıyordum. Çocukluğumda bile yapamadığım. Kalan nefesim de kesilene dek. Arkadaşının arkasından seslenemeyecek, pencereden annesine bağırılamayacak, babası gelince sevinç naraları atamayacak, kızınca öfkesini haykırıp kusamayacak kadar çekingen bir çocuğun karanlığı yaran bağırışı oluyordu bu. Azat edilmiş bir çınlama yankılanıyordu duvarlarda. O zamanlar kimseler duymasın diye sandıklara kilitletiğim o ses, o an, sadece senin duymanı istediğim bir sese dönüşüyor, kıvrılıyor, bükülüyor, parçalanıyor, sana ulaşmadan uzaklarda bir yerde tuzla buz oluyordu. Sen aramıza kalın bir çizgi gibi çektiğin o kapının ardında, kulağında bana ait olmayan seslerle başka bir dünyanın aydınlığını cucaklıyordun. Oradan çekip alamıyordun kendini. Beni çekip alamıyordun karanlıktan. Aynı anda iki yerde olamıyordun. Aynı anda iki yerde olmak istiyor muydun? Tek bir yerde olmak istesen nerede olmak istiyordun? Bu dilemma canımı yakıyordu. Tercihlerini aralarda kalmadan, kararsızlıklarda oyalanmadan, gidip gelmelerde boğulmadan yaptığını inanmak istiyordum. Ama inanmaya çalışmanın bile başlı başına bir kandırmaca olduğunu anladığımda kandırıldığımı fark ediyordum. Kanıyordum. Kanmaktan başka tutunacak bir dal kalmıyordu ağacımda. Tutundukça çatırdayan, kırıldı kırılacak o dalın yükünü hesaplıyordum. Matematiğin, istatistiğin, sayılabilen her şeyin yavanlığı midemi bulandırıyor. Zihnimi bir kenara koyuyor, parmak hesaplarıyla işin içinden çıkmaya çalışıyordum. Fakat dala sımsıkı tutunan parmaklarımdaki kesiklerin acısı beni yarı yolda bırakıyordu. İşler kısır döngülerde heba oluyor, Ara saçına dönüyor, çetrefilleşiyor ve beni yine en başa döndürüyordu.

Ölçmeden biçmeden, hissederek tartıyordum ağırlıkları. Dal ağırlaştıkça düşecek gibi oluyor, çırpınıyor, düştüğümde canımı acıtmayacak bir yeryüzü yumuşaklığını ve aşağıda senin, kollarımı bana doğru uzatmış o gövdeni görmek istiyordum. “Karanlığı sezdiğin anda nerede olmak istiyorsun?” diye soruyordum sana. O an üç tane nokta şiddetle yere düşüyor, art arda dizilip bir boşluğu dolduruyor, senin cevapsızlığını ete kemiğe bürüyordu. Noktalar, sessizlik ve ben. Hep birlikte aşağıya düşüyorduk. Oysa ben. Çok uzaktan senin elindeki cılız, sarı bir noktanın bana yaklaştıkça dalga dalga büyüdüğünü görmek istiyordum. O dalgaların sarıdan maviye geçişini, o mavinin bir deniz gibi yere serilişini, köpük köpük kıyıya gelişini; gelirken yanında hatıralarımızı, hatıralara tutunma çabalarımızı, fotoğrafları, fotoğraflardaki gülümsemelerimizi, parlayan gözlerimizi, taptaze kelimelerimizi getirişini... Ve o anların bir yığına dönüşüp aramızdaki o uçurumu ılık ılık yok edişini... O iki uç. Bir ucunda sen. Bir ucunda ben. Sivri, keskin, durmadan aşınan, aşındıkça birbirini tamamlama ihtimali zayıflayan, zayıfladıkça incelen, incelidikçe incelendiği yerden kopmaya meyleden, meylettikçe ufalanan, ufalandıkça dünyamızın tepesine bir toz bulutu gibi saplanan, bizi savuran, savurup savurup yeniden karşılaştıran o iki ucun. O ışıkla. Çatırtısız ve sessiz sedasız, yaklaşı yaklaşı birbirine dokunmasını istiyordum. Karanlık bahanemiz olsaydı diyordum, mesafeler kapansaydı, yaralar onulsaydı, karanlık iyileşseydi, ellerin duvarlarda dallı budaklı gölgelere dönüşseydi... Gölgeden ellerini görüyordum. Ellerin korkuları, kaygıları, çığlıkları ensesinden tutup bizden uzak bir yere silkeliyordu. Geldim, diyordun. Işığı korkudan bembeyaz olmuş yüzüme yaklaştıırıp buradayım diyordun. Buradayım. Seviniyordum. Bir anda ışıklar yanıyordu. Her yer ilk aydınlığına kavuşuyordu. Aramızdaki kelimeler yıllar önceki el değmemiş, eskimemiş, yıpranmamış hâliyle aramızdaki o ipe tutunuyordu yeniden. Seslerimizi hatırlıyorduk. Birbirimize seslerimizi hatırlatıyorduk. Suskunluğu bir süre erteliyorduk. Ya da suskunluğun bir konuşma biçimi olduğu zamanlara dönüyorduk.

Eskiden. Sadece susarak dünyayı kurtarabileceğimizi düşünüyorduk. Susarak devam edebileceğimizi. Susarak halledebileceğimizi bir şeyleri. Susarak meydan okuyabileceğimizi bir şeylere. Susarak düzelebileceğini bir şeylerin. İnanmak. İnanmanın da mevsimi, vakti, saati olduğunu böyle öğreniyordum. O mevsim yalancı güneşini de alıp kayıplara karıştığında, ait olduğu günlere yetişemeyen takvim yaprakları üçer beşer yırtıldığında, bozuk saatler kendi kendini onardığında, akreple yelkovan girdiğinde hizaya, sözler doğal yaşamından koparılmış bir hayvan gibi içimizdeki kafeste sağa sola şiddetle çarptığında, bunaldığımızda ve baş edemediğimizde susmakla. Ben. Anlamaların hamallığını yapacak bir yer aramıştım aynada. Gözlerime bakmıştım. Onlarda karar kılmıştım. Lakin bir süre sonra aramıza gerilen karanlıkta bakışları da anlamları da bulamaz olmuştuk. Anlamlar çarpacak bir yer bulamadıkça kamburlaşmıştı yüzüm. Onca bakışsızlığı taşıyamaz olmuştu. Yorulmuşum. Sendeki dinçlik bendeki yorgunluğa meydan okumuştum. Oysa sen. İçinde devrilenlerin enkazına perde çekip yaşamaya devam ettiğin için bu kadar güçlü durmuşsun, bense bütün depremleri iliklerime kadar görmüş, hissetmiş, sineme çekmiş ve yıkık bir şehre ram olmuşum.

Yorulduğumuzdan belki. Bazen. Oturup soluklanacak yerler arıyorduk. Yaprakların uçtuğu yollarda yürüyorduk. Sessiz, تنها, metruk yerleri seviyorduk. Kendi sessizliğimiz yetmezmiş gibi şehrin ağır suskunluğunu da sırtlanıyorduk. Geveze zihnimizde birbirimizle ilgisi olmayan onca şey dönüp duruyordu. Dudaklarımız sımsıkı, dudaklarımız ketumdu. O anlarda duraksamak istiyordum. Senin benim duraksamamı garip bulmanı, bir an şaşırmanı ve ne oldu diye sormanı bekliyordum. Sonra sana dönüp “Gidiyorum, daha fazla duramam bu karanlıkta!” diye haykırmak istiyordum. Oysa şehir sonbahara rağmen ışıllı ışıllı parlıyordu, akşam olmuyordu henüz, gece inmiyordu yere, gri bulutlar üstümüze gerilip bir yağmurun habercisi olmuyordu. “Hangi karanlık, ne karanlığı?” deyip şaşırırsın diye umutlanıyordum bu yüzden. Bir çırpıda, hesapsız, düşünmeden dökülsün istiyordum sözcükler dilimden. Dökülmüyorlardı. Kaskatı kesiliyordu her biri. Akıyorlardı. Daha duraksamayı bile bilmiyordum ben. Nasıl duraksardı insan? Duraksama cesaretini nereden bulurdu? Bulamıyordum. “Neden gidiyorsun?” dememenden, gözlerine inecek bulutları görememekten korkuyordum. O ağır dala bir kandırmaca daha yüklemekten çekiniyordum. Gitmeme olağanüstü nedenler arıyordum. Yılları, günleri, ayları, anları deşiyor, kayıp bir eşyayı arar gibi hafızamı talan ediyor, hepsini bir kenara savuruyor, nedenleri arıyor, arıyor, arıyordum. Bulamıyordum. Yok oldukları için mi bulamıyordum yoksa varlardı da gözümüzün önündekileri göremediğimiz anlardaki o dalgınlığa kapıldığım için mi onları göremiyordum bilmiyordum. Yoklarsa eğer, bu kepaze gitme fikri neden doğuyordu içimde? Neden dürtüyordu beni? Neden bir hastalığın atak dönemleri gibi aniden gelip alt üst ediyordu dengemi? Çözemişordum. “Gidince değişecek olan ne?” diyordum kendime. Gidince değişeceğine inandıklarımın gittiğimde benimle ve aynı kalmasından endişe ediyor, etrafında dönüp durduğum bir hayatın tam ortasına çekiliyor ve oraya yeniden mihlanıyordum. Yerimdeyim, diyordum. Yerimde ve güvendeyim. Bak. Her şey yerli yerinde duruyor işte. Ya da her şey yerli yerindeymiş gibi davranmayı ve kendini kandırmayı benden çok önce öğrendiği için böyle hissediyordum. “Bir insan başka bir insandan sadece karanlıkta yanına gelmiyor diye gidebilir mi? Delisin sen!” diyordu içimdeki biri. “Sen, onun senin karanlığını aydınlatmasını değil sadece karanlıkta yanında olmasını istiyorsun. Bu kadarını istemek asla delilik olamaz, olamaz!” diyordu içimdeki diğeri. “Sen nasıl bekleyişlere bağlandın öyle? Bütün evler böyle, bütün karanlıklar az çok birbirine benzer, belki bir ton koyu olur, açık olur ama aşağı yukarı hepsi aynıdır. İnsan uzanamadığı çimeni daha yeşil, dokunamadığı göğü daha parlak, ulaşamadığı evi daha günlük güneşlik görür. Belki sen açmıyorsun perdeleri, belki bir fener, bir mum, bir çakmak alıp yakınında bir yere koymak işine gelmiyor. Belki onları arayıp bulmaktan korkuyorsun. Arayıp bulunca karanlığı ve seni karanlıkta bırakmanı yeterince suçlayamayacağını düşünüyorsun. Büyük resme bak, büyük resme!” diyordu başka bir diğeri. Ona kızıyordum. Ona karanlığa kızdığımından daha çok kızıyordum bunları söylediğinde. Onun da beni kandırmaya çalıştığını biliyordum. Yine de deniyordum. Büyük resme bakıyordum. Saatlerce. Olmuyordu. Geri geri gidip büyük resmi gözlerime sığdırmaya çalışmaktan resimdeki detayları görme yetimi yitiriyordum.

Geri geri gittikçe pencereden düşüyor, hafızamı ve nedenlerimi kaybediyordum. Büyük resim gülüyordu arkamdan. Ben yara bere içinde merdivenlerden çıkıyor, büyük resmin gölgesinde yemek hazırlıyor, bulaşık yıkıyor, çamaşır katlıyor, kendimi kandırıyor, kitaplara gömülüyor, sayfaların arasında kendime küçük küçük mezarlar kazıyor, karanlığımın başını okşuyordum. Biriktirdiğim gidışler, diğer yarılarım, ben, sen ve aramızdaki o karanlık hep birlikte büyük resmin altındaki masaya oturuyorduk sonra. O an susmanın bir suç değil de büyü olduğu o zamanlara döndüğümüzü hissediyordum. Olacak, diyordum. Şimdi değişen, tazelenen bir şeyler olacak. Yeniden filizlenecek her şey. Bunları düşünürken içimdekiler durmadan birbirine sataşüyor; zanneden, kandırılan ve kanan taraflarım kanlı bıçaklı savaşa tutuşuyor, söyledikleri birbirine karışıyor, içimde çarpışmayla karışık bir gürültü sökün ediyor, içim kan ve barut kokuyordu. Burnumun ve hayatımın direği sızlıyordu. Birden gözlerimdeki bir anlam sendeki bir anlamla çarpışıyor, içimdeki gürültü yerini incecik bir çıt sesine bırakıyordu. O an anlıyordum. Biz bir karanlığı büyütüyorduk seninle ve büyütürken aslında öldürüyorduk bir şeyleri. Zihnimizde kıvrılan onca söz dilimizin ucuna çıkıp çıkıp geri düşüyordu yere. Aramızdakiler eksildikçe yokuşlar daha da dikleşiyor, zeminler daha da kayganlaşıyor, virajlar daha da keskinleşiyor, aramızdakilerin bizde bir yere tutunacak mecali kalmıyordu. Görmüyorduk ya zaten. Ve duymuyorduk da artık. Karanlık kulaklarımıza, ellerimize, tenimize, dilimize, kelimelerimize ve hayatımıza bulaşıyordu. Hissetmiyorduk. Sezmiyorduk. Sen kolumu dürtüyordun. “Uyuyakalmışsın burada, elektrikler geldi.” diyordun. Kayboluyordun. Büyük resim gözlerini dikmiş bana bakıyor, kıs kıs gülüyordu. Onu hışımla yerinden sökü� aşağı fırlatıyordum. Tutduğum dal çatırıyor, parmaklarım daldan ayrılıyor, detaylar etrafa saçılıyor, hayatımın tam ortası kollarını açmış beni ve düşüşümü bekliyordu...

NE BÜYÜK NİMET

Mustafa Dinç

Adam önündeki çaydan bir yudum çekti. Tam karşısında oturan muhatabına şöyle dedi: “Biliyor musun, cahillik ne büyük nimet. Hele bir de cehaletimiz rağbet görüyorsa değmeyin keyfimize! Biraz düşünelim hem akıl sahibiyiz hem de konuştuklarımızı, sustuklarımızı hesaba katmıyoruz. Mizan bozuk olunca katsak ne olur?”

“Şimdi bu düşünme işini de nereden çıkardın arkadaş? Hâlbuki ne güzeldir avarelik.”
“Biliyor musun, en iyi muhasebeyi vicdanlar yapar. Vicdan katili olanların hükmü, mahşere kalır. İnsan nasıl öldürür vicdanını? Önce bir fikir bulup alır, sonra bunu tam zihninin ortasına koyar. Sadece o kuruntuyu görür ve yalnızca onu düşünür. Herkes putunu kalbinde taşıırken bizimkisi aklında taşır. Bak bir de cebinde taşıyanlar var. İnsan olmadan başka şeyler olmaya kalkıştığımızda ilk hançeri saplarız vicdanımıza.”
Adam çaydan bir nefes daha aldı. Sermayesinden bir yudum daha eksildi. “İçgüdüsel bir yaşam ne kadar beleş değil mi? Böyle bir hayatın sana ne getirisi var? Haydi, kendini düşünmüyorsun diyelim ya başkalarını? Davranışlarının etkisi eşine, oğluna ve kızına; anne, baba ve akrabalarına; içinde yaşadığın topluma ve dünyaya nasıl olur? Yaptıklarınla insanlığa ne katıyor, onlardan ne alıp götürüyorsun? Yap(a)madıkların nelere mal olur? Kimler öder bunun bedelini?”

“Boş versene be arkadaş, senin derdin ne? Benimle neden uğraşıyorsun?”

“Dur, celallenme hemen! Sana yaşanmış üç olay anlatayım da dinle. Sözlerim belki bir mana bulur.”

Soğumuş çayının kalanını bir dikişte bitirdi. Havada uçan bir şeyi takip ediyor gibi gözlerini boşlukta bir an gezdirdi. Uçan o şeyi zihninde yakalamış olmalı ki anlatmaya devam etti.

Önündeki boş çay bardağını göstererek “Çay hakkında ne biliyorsun?” diye sordu. Adam bardağa baktı. Tam anlatmaya başlayacaktı ki söze girdi:

“Çay bitkisini, hasat edip budamazsak yaklaşık on beş metrelik bir çay ağacı olabilir. Hem biliyor musun, çay dünyada sudan sonra en fazla tüketilen içecektir.”

“Sen çayı boş ver. Mısır hakkında ne düşünüyorsun, onu söyle.”

“Mısırın püsküllüsünü severim.”

“Ne diyorsun sen be arkadaş?”

“Firavunlardan ne haber var? Onu soruyorum.”

“Ölmüş vicdanların tecellisi Nil’in sularını çoktan aştı, sahillere vuruyor bu günlerde. Ah bir bilsek dünyanın her köşesinde dün veya bugün son nefesini verenler, vicdanımızdan başkası değildir!”

“Tüm bunlara sebep olan nedir? Din ile bilim çatışması mı? Her ikisi de hayretle yola çıkmadı mı? ‘Gerçekten Tanrı benimle ne kastetmiş olabilir?’ Büyük bir pazılın parçası olduğumuzu unutuyor muyuz?”

Ortalık iyice karışmaya başlayınca adam dayanamadı. Hemen sözünü kesti. “Dur be ya! Çayın tadını iyice kaçırdın. Bak, dinle. Cahillik ne büyük nimet! Çay, öyle tek başına çay değildir. Çay sohbetin demlenmesine eşlik eden dosttur. Onsuz sözün tesiri buhar olur gider. Manzaraya karşı bir bardak çay... Çay paylaşım demektir! En çok da derdi, kederi paylaşır. Hem çayın bu sırrı bardağa bile sirayet etmiştir, biliyor musun?” Kahveci bir bardak daha çay koydu önüne. Üst perdeden söze girdi.

“Bana bak ulan! Bu da benden olsun. Çayımı içip hemen git. Her gün seni mi dinleyeceğiz? Artık yeter kafamızı şişirdiğin.”

Adam cebinden çıkardığı şekerlerden üçünü çaya attı. Geriye kalanları tekrar cebine koydu. Çay karıştırma şingirtisi tüm kahvede duyuldu. Kimse oralı olmadı. Çayın köpüğüne baktı. Ne çok gereksiz şey taşıyorduk kalbimizde. Adam mırıldandı.

“Ne büyük nimet? Cahillik mi, akıl mı yoksa çay mı?”

KABUĞUN İÇİNDE NE VAR

Yasemin Coşkun

En güzel anların dahi üstünden zaman geçince sıradanlaşan bir anıya dönüştüğünü bildiğinden, mutluluğun ebedi kalacağı sanısına hiç kapılmıyor insan, ama bir eksiği kovalamaktan da geri durmuyor. Hemen hepimizin arayışın en az bir tonunu yaşadığı yaşam döngüsünde bir yer var, ne oluyorsa o an oluyor. Biri düğmeye basıyor ve karanlık aydınlanıyor sanki. Önce algılayamıyor, nerede ne var, afalliyor, gözleri kamaşıyor, aklı karışıyor. İçinden kendi kadar bir şey daha çıkıyor insanın. Buna ister yaş almak deyin, ister olgunluk, ben kendini bulmak diyorum.

Ruhunun tüm halleri bedeninde saklı olan insan, midyenin kabuğundan çıkması gibi kabuğundan çıkıyor. O ana kadar cismen kabul gören varlığın artık sorgulanmaya başlıyor. Herkese hitap etmiyor, kimseyi memnun edemiyorsun. Mevcudunun kabulü kendiliğinden oluşmuşken, hâlinin kabulü iknaya muhtaç hâle geliyor.

Bir daha anlamayı istemeyecek kadar iyi anlıyorsun sebebini. Kabuğundan başka bir sen çıkıyor. Başkalaşmak değil ama hüsnüzannımı başka zamana saklamak istercesine ihtiyatlı davranan başkaları anlamıyor bunu. Sen, seni o güne kadar sarıp sarmalayan aslında, benliğini kuşatan kabuğundan çıkıyorsun sadece. Sınıfsal bilinçaltımız özgürlüğün, meydan okuyarak değil boyun eğerek kazanıldığını salık verdiğinden, önce sen de kendini kabullenmek de zorlanıyorsun. Bu bir isyan mı, başkaldırış mı yoksa varoluş mu anlayamıyorsun.

O ana kadar adını koymadığın bir boşluk, ne kadar ince duygu varsa hepsini içine çekmiş ve sen, o boşluğun uğultulu sesini sana ait olmayan bir sürü şeyle bastırmaya çalışmışsın. Ruhsal doygunluğa bir türlü ulaşamadığında anlıyorsun yanlış şeylerle doldurmaya çalıştığını.

Kabuğundan çıktığında anlıyorsun ki aslında hayatla senin arana "onlar" diye bir duvar örülmüş. Yan yana olamamışsınız hiç, ama hep etrafında konuşlanmışlar. Öyle çok başkalarını kabullenmişsin ki bunun kendini reddetmek olduğunu fark etmemişsin bile. Onlara tutunduğun ipler elinden kaymaya, onlarda kaybettiğini kendinde bulmaya başladığında onlarla aranda ki mesafe açılıyor, seni kendine yaklaştırıyor. Başkalaştın diyorlar. Aksine direnecek ne gücün ne sabrın yok artık. Başkalaşmış olmayı kabulleniyorsun bu defa. Başkalaşmak; içine sinmeyen bir şeyin içinde olmayı reddetmek, bu reddin karşılığı olup olmadığını umursamadan sesli söylemekten imtina etmemek ise, "evet başkalaştım" diyorsun. Sonra ne mi oluyor? İçindeki dünyanın içinde olduğun dünyadan daha anlamlı olduğunu anlıyor, tercih edilmiş bir yalnızlığın kucağında buluyorsun kendini. Başkalarıyla olmaktan daha mutluluk verici bir yalnızlık.

Yaptığın yanlışlar ile yapılan bir sürü yanlışın arasından sıyrılmak istiyorsun bir an önce. Gizlemeye, daha fazla göz ardı etmeye tahammülün kalmıyor. Çoğu şeyin iyi niyetle bile olsa çok düşünülmeden yapıldığında bir varlığı yok edebileceğini, küçücük dokunuşların devasa etkilerini görüyor, insanın kabullenmeyi reddedip değiştirmeyi tesis edecek yaratılıştaki olduğunu anlıyorsun. Öldürücü bir hamle değil belki ama çok güçlü sarsıyor. Bu gerçekliğin etrafında, ayağın takılana kadar dolaşıyor, şansın varsa düşmeden kalkıyorsun.

FAL BAKILIR

Buket Uçar

-Kız senin için nasıl kararmış.

Sevindi. Deli mi ne... Deliler gibi sevindi. Güzel şeyler atayım diye didinip duruyorum ben de. Şöyle mutlu olsun, yüzü gülücük dolsun istiyorum bir de. Telvelerin ortasında ay yer bulmuş kendisine, onu diyecektim. Yine lafı ağzıma tıktı. Dili sussa gözleri konuşuyor bu kadının, dili gibi gözleri de susturuyor. Ağzımı her açtığımda dertlenip duruyor. Şu kulaçıklarım dile gelse de anlatsa size. Hayatında ne var ne yok biliyorum zaten. Şu fincanın içinden azıcık konuşayım da sussun istedim. Nasıl da dikmiş kulaklarını bekliyor. İşte şimdi ocağıma düşün. Sustum. O da sustu. Bekledim. Bekledi. Gözleri dudaklarımın arasına girdi, aralamaya çalıştı sessizliğiyle. Böyle olacağını bilsem, elime daha önce alırdım fincanı. Dur şurada upuzun bir şey var, ne desem ki buna.

-Bir yılan serilmiş önüne. Boylu boyunca... Aman nasıl da keyifli, dört dönüm bostan... Amaaa öyle yakın ki, dikkat et, gözleri üstünde.

Gözünün içi parladı. Damarları kırmızı suratından dışarı fırladı. Bahar dalları yeşerdi yüzünde. Kesin deli bu kadın. Ben yıllardır boşa akıl vermişim sana, seninle höyküre höyküre ağlasam yeriymiş. Âlim oldum sayende, seni mutlu etmek için falcı olmak yetermiş. Yılan düşmandı değil mi, evet evet düşmandı. Bu ne anladı ki şimdi. Şımarı şımarık. Rengârenk oldu yüzü. Bunu kullanmalıyım, hep kötü şeyler de söylemek olmaz ki.

-Rengârenk günler seni bekliyor, bir ahenk gelecek ömrüne.

Renkli telve de... Ben de iyice attım. "Eee sonra," Ne yani, ilgilenmedi bununla. Hayatının hep topak topak taşla dolu olduğundan yakınır durur. Taşları ayıklamak için az mı yoruldum, sürüm sürüm süründüm be anam, çabam boşunaymış. İşte beyaz fincanın içine sokulan karalıklardan renkli perdeler açıyorum önüne, sahneye çıkıp oynasana. Ama yook, Dionysos' u ister bir de bu. Benden günah gitti, görürsün sen şimdi.

-İki damla gözyaşı var tabağında.

"Sevinç gözyaşı mı?" Ne cevap vereceğimi bilemedim. Azıcık tasdik eder gibi yaptım, sarardı yüzü. Geri aldım imamı.

-Yok bacım, keşke keşke...

Ohh, der gibi baktı yüzüme. Ağlamalara doyamadı ahir ömründe. Hayat onu zor tarafında ağırıyor bu dünyada, öyle der sürekli. Kaderi kara kaleme çalınmış, bunu da ekler. Kendisi herkesleri can ciğer sever de sevicecek bir tarafını göremez kimse, Friglerden kalma iğnelerle bunu da iğneler sözlerinin kalan yerine, üstündeki tozunu da üfler. Nasıl da aklıma geldi Frigler, bu fincanın içi de neler neler gizlemiş. Sonra bunu konuşur herkes, hisleri öyle. Emrine amade koca, iki cinsten evlat, gelir desen gani gani. Lidyalı dedesi mübareğin... Göze geliyorlar, öyle sanıyor. Bileziklerinde gözü kalıyor konu komşunun, mutluluğunu deli gibi kiskanıyorlar, gözleri onları öyle görüyor. Sıkıldım, şu falı bitirsem artık. Aldım elime bir kere, şanıma leke sürdürmem, az daha sallayayım. Onun dilinden konuşayım bari.

-İki kişi ağız ağza vermiş seni konuşuyor.

Dudakları gonca gibi büzüldü önce. Üzdüm diye üzüldüm. Sonra kulaklarına kadar açıldı dudakları, güllerin yaprakları kırmızı kırmızı yanaklarına saçıldı. Ne konuştuklarını sormadı. Anladı o, ne anladıysa. Leb demeden leblebiyi anlar zaten. Birisi bir şey anlatırken güm diye orta yerinden girip bir hikâye döşer araya. Nasıl oluyorsa her konuda da bir yaşanmışlığı var. Sonra da devam et, der gibi çekilir aradan, sözü sahibine bırakır. Yarıda kalır anlatılan, anlatanın boğazına tikanır anlatacağı. "Neyse..." deyip kendisi tamamlar sonunu. Alınır bir de devam etmediler diye. Seninle bir şey konuşulmuyor ki bacım, ancak arkandan fısır fısır. Fincanın yaldızları da kapatmış telveleri, ne de geniş fincan, ağız kocaman. Yayılabilirdi kadar yayılmış, benecikler damlamış fincan kalıbınca. Ay dur ne geldi aklıma.

-Nazar var sende nazar hatta hanende, yedi sülalende.

Gözleri ışıdı. Zırdeli bu. Kulakları gözlerine bozuk yollarla iletişim sağlıyor sanırım. Yanlış anlıyor dediklerimi desem... Yooo, öyle de görünmüyor. Aklından neler geçiyor kim bilir. Mahallede kim çuvalla şeker alsın, kapısında biter. İpleri çözülmeden kurşununu keser alır. Sonra ver elini Hamide Abla' ya, kurşun döktürmeye. Oğlu, kızı ant içirmiş analarına kurşun dökmeyeceksin diye. Hacca gittin, hacılığın tutmaz, demişler. Dökmem, dedikçe yalvarıp, elindeki kurşunları eskimekten eskিয়েcek yeri kalmayan kepeceye koyup eritmeye başladığı kurşunu. Kaç kere anasının önünden aldı çocukları onu. Suyumuza tükürdü el var bizde, biz dökelim, deseler de ikna olmadı. Dilinde tövbelerle aralarına da sıkıştırdığı küfürlerle sonra küfürlere ettiği tövbelerle başının üstündeki suya coslatırdı kurşunu Hamide Abla. Cosladıkça açılırdı yüreği, gülücükler saçılırdı yüzünden. Kızardı kocası kurşun döktürdüğüne, kurşun alıp getirmezdi, çareler tükenmezdi, o da bir yol bulmuştu kendisine. Hamide Abla' nın başına dert olmayalım şimdi, toparlamalı ortalığı. Babasının arsası emlakçının elindeydi, satılınca birazını alıp eşyalarını yenileme derdindeydi bu da. Gerçi babası verir mi bilmem. Deneyeyim.

-Yüklü bir para geliyor sana, kapının ağzında hemen. Sihirli bir değnek gibi dokunacak evine. Bak bak...

Fincanı gözünün içine soktum. Bozuldu. Allah' ım bu kadın nasıl mutlu olurdu. Daha geçen yıl adam babasından kalan evi karısının zoruyla sattı, kızlarının arasında pay etti. Etti de hayrını koymadı ki fırsatını buldukça başlarına kalkmayı vazife bildi anası.

Aklına anasının yaptıkları geldi galiba, ondan suratı asıldı. Alma kız, paran mı yok, kocan aslanlar gibi kazanıyor. Eşyaların da yeni... Şımarma. Şımarmak deyince, babasının babasından kalma evin satışında kendi payına düşen kısmıyla araba almıştı. Dört teker işte... Ona sorsan ta Uruk' tan beri sürünüp gelir bunu taşımak için. Önceleri arabasının özelliklerini sonra da anasının nasıl burnundan getirdiğini dinledik. Buldum buldum. Arabayı alınca kurban kesecekti, unuttu. Dur hatırlatayım. -Adağın var senin. Kırmızı ibikli horoz başına kurulmuş.

Sonunda başardım galiba. Memnuniyetle yüzüme baktı, ay gülümsedi bile. Bir şey diyecek oldu, durdu. "Dileğim olacak mı da keseceğim?" diye sordu. Ben ne bileyim, falcı mıyım ben. Kafamı salladım. Bir sevindi, bir sevindi... Benim bilmediğim bir şeyler var galiba. Arabaya kurban kestiyse benim payım nerede? Burada değil miydim ki. Değilsen de buzlukta saklasaydı payımı. Kavurması da pek tatlı olur yeni kesilmiş hayvanın. Allah' tan yeni ricası neydi ki? Fincanı sıkıca kavradım, kafamı içine daldırdım. Alındım da. Bunu da ortaya koymalıyım. -Sen birini fena üzmüşsün kardeş...

İki kaşını ortada birleştirdi, gözlerini burnunun direğine dikti, aklı bir gitti bir geldi. Dilini tokaç gibi şaklattı damağında. Sonra bir şey demedi. Üzen üzdüğünü kabul etmez ki. Vardır kendisine göre bir sebebi. Alınganlığım geçti. Öyle iyi günde değil her günümüzde arkadaşız biz. He deyince bozulmaz yani. Tuhaf. Sabahtan beri burada oturmuş onu mutlu etmek için çabalıyorum, bir gülüşüne adaklar adıyorum. Aman ne adağı ya, hep bu adak yüzünden esti bu soğuk rüzgâr aramıza. Mutluluğu benim gösterdiğim yolda görünce mutlu oluyorum, yolda karşıma mutlu çıkınca üzülüyorum. Deli miyim ne. Korkunç biriyim. Azıcık süsleyeyim dilimi, ödüllendireyim dostumu. Yolu var şurada, uzun da. -Yol görünüyor sana.

Yolun sonunda tabak gibi güneş havada parlıyor ama demedim. Güneşin altında da deniz dalgalanıyor, onu da demedim. Tatilin sırası mı şimdi şu pahalılıkta. Göstermediği yüzünü boy boy fotoğraflarla sosyal medyada gösteriyor bizimki. Otuz iki dişini gözümüze geriyor. Şato gibi önüne dikildiği oteller... Sanırsın mimarı Miken. Doğru yalan bilmem. Geçerken önünden, dikilip poz almış da olabilir, günahı boynuna. Dur aklına sokmayayım. Yolunu tıkamak lazım. -Aman Allah'ım, yolun kapalı.

Beğenirsin yetinmez, yorumun âlâsını ister. Yorum yaparsan cevap verir, cevabına cevap alamazsa havalara girer. Tatil boyunca o denize girer, biz strese gireriz. Yok yok gelince de bunun anlatacakları bitmez şimdi. Kursağına dizilen lokmaları bile saklar, kumar önümüze görelim diye. Kodlamayalım şimdi bunu hafızasına, bilinci alır altına yatırır, bunu yönetir sonra da. Kış kış, kurşun şeytan kulağına... -Seneye artık arkadaşım, deven de çökmüş yere.

Burayı attım. Hangisini atmadım ki.

-Kuş var şurada, havalanmış.

Havada diye kuş sandım galiba.

-Haber var anam sana.

Telefonu çaldı. Tutturdum. Vallahi de tutturdum. Gökkuşağı gibi renklendi yüzü, altından dilek tutum geçtim. Gözleri iki damla yaş oldu, onları da içtim. Önüne uzuuunnn yollar açıldı, bir ileri bir geri gidip geldim o yolda. Bir ara gözleri kapkaranlık oldu, üfledim. Sonra karşıma geçti, başladı konuşmaya. Çok bile sustu.

Babası arsayı satmış. Vay be, iyi tutturmuşum. Parasını vermeyecekmiş bu defa ama. Tüh, ıskalamışım. Onun yerine tatile götürecekmiş bunları. Yerin dibine girdim. Ama istediği yer doluymuş, hakları saklıymış, seneyeymiş artık. Aman aman, ne yaman falcıymışım anam. Yüzü soldu, kıyamadım. Dur bacım dur bitmedi daha.

-Bak, bayrak sallanıyor direğin ucunda.

-Yemin et.

-Vallahi. Tövbe tövbe.

Fincanın ağzında dalgalanan bayrağı gösterdim. Gözleri ışıdı. On mumluk ampul gibi ama olsun. Şaşırıldı şaşkın. Sevinilecek şeye sevindi valla.

-Kocan elinde çiçekle geliyor, hem de çiçekler papatyaya.

Yolun da açıldı şekerim, üç vakte kadar... Diyecektim ki üçünü çıkardım da dedim. Başıma ekşir mekşir...

-Kısa süre içinde tatil görünüyor sana, kocanla çocuklarınla.

Sevinci artarak devam ediyor. Kaderinin yolunu bozdum kadının, sırnaşıp duruyor. Çiçeği duyunca oldu bunlar. Kadın işte, hiçbir şey kocası kadar mutlu edemiyor bu mahlûkatı. Fincanın dibine doğru yüzük parmağını bastırıldı, verdi elime. Çiçek yetmedi sanırım. Fincanın dibine Artuklar'dan kalma kapkara dikilmiş bir mezar taşı inşa etmişti yüzük parmağıyla. Telvelelerin karası gözüme gönlüme doldu. Korktum. Fincanı uzattım. Bitti, yıka da fincanı, tutsun falın, dedim. Gıcırdata gıcırdata yıkadı. Üç ay sonra, balkonda üç kadınla, kapanmış fincanların arkasında otururken bağajlarını dolduran arkadaşşıma el salladık. Namım aldı başını gitti, Hamide Abla' dan beter oldum. Hacca yazıldım bu sene, çıkıverse bari. Oğlu tebligat aldı devlet kurumundan, hemen adağını kesti arkadaşşıma. Bir tencere kavurma yaptım payımla. Oğlunu yerine yerleştirmeye gidiyorlar, oradan da tatile. Benim içimde Artukların mezar taşı oturuyor hâlâ. Üstüne serpili papatyalar bile açmıyor içimi. Önümdeki üç fincana baktım, yanımdaki üç kadına. Bakışımla yüzüklerini bir hışımla topladılar üstünden. Tüh! Arkalarından su dökmeyi unuttuk ya. Elime en yakınımıdaki fincanı aldım. İçim kapkara...

-Kız senin için nasıl kararımış.

BİR VEDA İKİ YARIM SON

Zülal Nimet Demirel

Elleri sol yanında. Zaman durdu sanki dönmüyor dünya. Herkes bir yerlere yetişmeye çalışırken kalabalıklar arasında iki beden: bir adam ve bir kadın. Birbirlerine öyle yakınlar, öyle yabancı. Adamın gözlerinden yansıyor soyut resmin son veda anları. Bugün hiçbir şey öylesine değil. Kadın elini çektiğinde üç dört saniye kadar hissedilen kalp atışlarının ömür boyu kapanmayacak bir boşluğu oluşuyor iki bedende de. Birbirine yabancı bu iki kalp en yakın anlarını yaşarken birkaç dakika sonra dünya üzerindeki en uzak mesafeye ulaşıyor. Her şey bir rüya gibi...

Adam İstanbul'un kalabalık sokaklarında tek başına bedeninde hissettiği garip bir eksiklik duygusuyla adımlarını sıralarken buluyor kendini. Durgun sulara emanet ediyor kendinden bile gizlediğini. Etraftaki gürültünün kulağına ve ardından beynine ulaştığı fakat duymak farkındalığına varamadığı bir zaman diliminde yavaşlatıyor adımlarını.

Kadın dalgalar durulduktan sonra fark ediyor kalbini dolduran taş yığınlarını. Şimdi an da anılan da kanayan bir sızı. Kendini eve gitmek için bineceği otobüs durağında buluyor. Donuklaşmış düşünceleri ve o anki tek görevi kan pompalamak olan kalbi şaşkınlık ve sessiz çatışma içindeyken sessizliği kulaklığından çalan şarkıyla bozuyor. İnsan anlam yüklemek isterse en küçük ve önemsiz gibi görünen ayrıntılar içinde bile kaybolabileceğinden aradan zaman geçse de hatırlayıp canını yakmayacak bir şarkı seçiyor. Yıllardır geçtiği sokaklar, neredeyse her gün önünden yürüdüğü binalar tıpkı kulağında çalan notalar gibi ona yabancı.

Adam mantık süzgecini sorgularken o an sahip olduğunu zannettiği ne varsa hepsinin bir maddeden ibaret olduğunu, aslında benim dediklerine sahip olmaktan ne kadar uzak olduğunu fark edip irkiliyor. Hava çok sıcak olmasına rağmen vücudu üşüyor. Kararmaya başlayan gökyüzü altında kopkoyu hüzne bıraktığı kadının hafızasındaki anıları sanki üzerinden dakikalar geçmemiş gibi eski. Adam aklının derinliklerinde bir soruyla düşünüyor: Kim anlayabilir insan denen varlığın his çemberinde bazen kendine bile yabancı kalmış derinliğini?

Kadın ne kadar dalgın olsa ve unutmak istese de nerede olduğunu, tek başına yol alanların çok iyi bildiği bir koyvermeme içgüdüleriyle zihin boşluğundan kısa bir süre için gerçek zamana dönüp gelen otobüse biniyor. Arkalarda, biraz da köşede, gözlerini kapatıp kendiyi kalma ihtimalini arttıran boş koltuğa oturuyor. Yeniden dünyayı sessize almak için başını cama yasladığında ne annesinin kucağında ağlayan ufak oğlan çocuğunu, ne çantası kucağında yanına oturan liseli kızı ne de birisi yer verir umuduyla etrafı kolaçan eden yaşlı amcaları fark ediyor. Gözleriyle görse de aklı algı yetisini yitirmiş. Hiçbir şey düşünmemenin ulaştıracağı huzur noktasına varmak istiyor. Bu yüzden sadece mecburi iletişim sağlamakla yetiniyor.

Adam ilk kez o gece yolların ne kadar uzun olduğunu fark ediyor. Kalabalık düşüncelerinin kıvılcımıyla yaktığı sigara gönül yangınına daha da alevlendiriyor. Duman altında kalmış iç sesini güçlkle bastırıyor. Dakikalar sonra eve vardığında ev boş olmasa da zile basmak içinden gelmiyor. Cebindeki anahtarı çıkarıp kapıyı açıyor. Ve daha büyük boşluğa, kendiyi baş başa kalacağı anlara yaklaşıyor.

Kadın aradaki hiç de kısa olmayan mesafe İstanbul trafiği de eklenince saatler almasına rağmen zaman kavramı hala normal seyrine dönmediğinden olacak, ilk kez bu kadar hızlı eve vardığı hissine kapılıyor. Yüzüne yerleştirdiği gülümsemeyle evdekilere selam verdikten sonra yalnız ve güvenli limanına, odasına, geçiyor. İyi görünmeye özen gösteriyor çünkü kötüyüm demenin arkasına bir sürü cümle dizmek gerekli. Kadın konuşamayacak kadar yorgun, anlatmak istemeyecek kadar üzgün. Henüz kendine bile tam olarak açıklayamadığı duygu durumunu kendi kendiyi yaşamaya kararlı. Bir duş alıp mutfakta her akşam demli ve hazır halde bulunan çaydan bir bardak içtikten sonra pencerenin karşısında karanlık ve soğuk gökyüzüne, yarın yeniden doğacak güneşin heyecanı ile değil ama yeni bir yola başlangıç olması umuduyla son kez bakıyor.

FERMAN

Jale Önder Darıcı

Doludizgin kelimelerle boğuşuyorum. Bütün cephelerde vurgun yemişim, son bir umutla çırpınıyorum. Adının baş harfi bu kadar gaddar mıydı? İlk tınıda göğsüme saplanan hançerin suyunu çok mu aradın?

Hani taşında gül çizili bir çeşme vardı. Çam ağaçları arasında gizlenmiş; âşığa âyân, gayrıya nihandı. Avucundan su içirmiştin bana. Eğilmiştim ve usulca gözlerimi yummuştum. Dudakların hayal etmiştim avuçlarını. Suyu değil seni içmiştim. Yoksa, ölümüne sebep olacak hançere onu mu kattın? Çeliğe çift su verdin, bana tek ölüm. Avucunda yazdın fermanımı. Zülfikâr bile şaşırды bu kastına. Ben Allah'tan korkarım, dedi. Dirilten de öldüren de belliyken sen kimin tahtına göz koydun?

Kelimelerle boğuşuyorum. Seni yazmaya kalktığımda, bir dereye su içmeye inen ceylan arkasına bakmadan kaçıyor. Kırlangıçlar yuvalarını terk edip ardıcılarda titreyerek gecelemeğe razı oluyor. Kurdun tarafını tutmakla tehdit ediyor beni çoban köpekleri. Elim kolumu bağlıyor aşeka ve yapraklarıyla arzı endam ederek hem bedenimi hem ruhumu kurutuyor. Hayır, diyorlar söz birliği etmişçesine. Yazma! Mümkün mü?

Hani insan nisyandı? Ey unutuş, gittiğinden beri çanlar çaldırıyorum Kâfiristan'da, yitiğimi arıyorum. Ey unutuş, mülküne dön!

Gri bulutlar kapladı göğü, senin gözlerin biliyorum hepsini. Birazdan çakacak şimşekler ve boşaltacak yükünü gök. Ben nereye boşaltayım on yılımı ve hangi bezirgânı kandırayım da içimdeki yangına talip olsun. Yağmur bahane miydi, yoksa gök de yitiğine mi ağlıyordu?

Camlarda yağmur tıptırtısı...Her damlayla içimde sessiz şiirler boy veriyor. Şairi olmayan bir dizeyim, kimin diline dolansam ona ait sanıyorum kendimi ve kapı önlerine atılan bir eşya oluyorum.

Gökyüzü rahatladı, bulutlar usul usul çekiliyor. Güneş utangaç bir genç kız gibi. Yaşı on yedi, yanakları hafif kırmızı. Minik bulutlardan kakül yapmış kendine. Gözlerini kaldırıp bakamıyor da tüller ardından akıyor kalbime. Güneş dururken, mor menekşe dururken, boynunu yere eğmiş başaklar dururken ben tuttum sana sevdalandım. Kaderimi sen yaz dedim, yetmedi, mürekkebi bileğimden akıtım. Seni ilk ne zaman sevdim, ellerin uykuma yastık, saçların ne zaman sığınağım oldu? Kapkara gecelerde hep bunu düşünürdüm. Saçlarınla öğrenmişim sevda sözcüğünü. Gözlerinse ormandı. Geceler hiç korkutmazdı beni. Adını anar aydınlanırdım. Sonra bozuldu büyü.

Sanki bütün ilkler silinmişti ve son, bütün ihtişamı ile tiyatral girişini yapmıştı. Aşk bahanesiydi ölümün. Sorgu melekleri bile acıdı bu hâlime, hesabımı Allah'a havale ettiler. Aşkın kerrat cetveli, ölümüne çarpılmakmış demek ki... Şimdi bir boşlukta süzülüyorum. Ara sıra o çeşmenin başına gidiyor, tekrar tekrar su içiyorum avuçlarından. Bedenim zangır zangır titrerken tekrar tekrar ölüyorum. Aşkın bedeli binlerce kez ölmekmiş demek ki. Aşkın bedeli ölümü öldürmekmiş demek ki...

“Tabip sen elleme benim yaramı,
Beni bu dertlere salanı getir.
Kabul etmem bir gün eksik olursa
Benden bu ömrümü çalanı getir.”
Aşık Fakir

KIRIK BAHANE

Seda Gündüz

Her sabah bu kapıdan günlük kırık limitimi doldurmak için giriyormuşum gibi geliyor. Her şey ama her şey gözüme kırık dökük görünüyor. Limit zannettiğim kendi kırıklarımı perdelemeye çalışmam belki bu yüzdendir. Belki de her şey kırılmış gibi yapınca kendi parçalarını arada kaynayıp gidiyor, görünmez oluyordur. Hayat işte. Bazen görünen yaralarımızı dahi iyileştirmek yeterince zorken görünmeyen yaralarımızı iyileştirmeye çalışmak da böyle bir ironi mi sizce? Ucundan ucundan kırıklarımı alırsak iyi edemez miyiz?

Kapıyı açınca ilk iş demliğe su koyup ocağın üzerine bırakırım. Beklemeye başlarım. Herkesin vücudundaki su oranının aksine, beklemek benim varlığımın nereden baksanız yüzde yetmiş beşini kaplar. Suyun yavaş yavaş ısınması, ısınırken suyun kaçmaya çalışma çabası misali tıslamaya başlaması sonrası kaçış olmayan son durak, kaynama noktası. Kaynayan suyun sesindeki fokurdayan huzuru ile buharını arasına katıp kırıklarımı yapıştırmaya çalışırım. İyice kaynayan suyu yavaş yavaş kırık çay yapraklarının üzerine eklerim. Çaydanlığa bir miktar daha su ekleyip yeniden huzur dolu kaynama sesini duymayı beklerim. Yine beklerim. Böyle böyle başlarım güne, beklemeye. Bazen düşünüyorum da ben çay içmeyi değil de sanki beklemeyi, o beklemenin sonundaki kaynayan huzuru seviyorum. Kim bilir kırıklara en iyi ilaç bir bardak çaydır. Sonrasında elime aldığım süpürge ve faraş ile dünden kalan, gözden kaçan kırıkları toplamaya başlarım. Yavaş yavaş toplarım ki, kırıkları ürkütmeyeyim. Kim bilir neden, nereden, nasıl korktular da kırıldılar. Birde ben kırmayayım onları.

İşte ilk müşteri geliyor. beş adımlık merdiveni çıkıyor sakın sakın. Sanki pencereden sızan sinsi turuncu ışık huzmelerinin yüzüne yayılmasıyla gözlerini açmak zorunda kalmış gibi nazar ediyor. Perdeleri kapatmayı yine unutmuş da içine gelmeyen aklına gelmesini beklememesi gerektiğini anlamış gibi bakıyor. Kapının önünde bir saniye bekliyor, içeriye kısa bir bakış atıyor, üzölmeye nereden başlasam der gibi. Yine de “günaydın” diyerek giriyor. “Müsaitseniz fön çektirecektim” diyor. Sabahın bu saati ruhunu sermiş gözlerine, üzerine göz kapaklarını bırakmış. Belki uyku mahmurluğudur. Belki ben abartıyorumdur. Belli mi olur? “Elbette” diyorum en köşedeki koltuğa buyur ederken. “Kırıklarımı da alalım mı?” diye sormak geliyor dilin ucuna, asılı kalıyor bir müddet. Sonra karşıdaki aynada yansıyan aksine denk geliyorsun, göz göze misali.

O an yağmur yağıyor yeryüzüne, toprak kana kana yudumluyor her bir damlayı israf etmeden, yeniden doğuşuna gereklilikten ibaret yaptığı. Gözyaşları yağıyor içine, kalbine, kana kana yudumluyor her bir damlayı, boşa harcamadan yeniden doğuşuna gereklilikten ibaret her yudumu sanki. Yok diyorsun, onun kırıkları almakla bitmez. Bakışlarından anlıyorsun. İşimize bakalım diyerek geçiştiriyorsun. İşi bitince geldiği gibi sessizce kayıp gidiyor kapıdan, hayatımdan, belki kendi hayatından da. Belki yağın yağmura şükrettiği gibi yağın gözyaşlarına da şükrediyordur. Boşuna denmemiş “verdiğine, vermediğine şükür” diye. Ya akıtacak gözyaşı dahi olmasaydı. Hissedemeseydi yani. Hissetmeyen kalpten daha fena ne olabilir ki? Ağacın şükürü dallarına, çiçeğin şükürü yapraklarına, peki ya insanın şükürü? Dökülen gözyaşlarına, ürperen kalbine, hisseden ruhuna olmasın da neye olsun?

Öğlene doğru gençler geliyor, uçarcasına, cıvıl cıvıl çıkıyorlar merdivenleri. Kapıda bir heyecanlı kargaşa; ne yapıyorlar ne diyorlar demeye kalmadan, kapı açılıyor umut saçarak etrafa. “Kolay gelsin abla” diyor biri, “Paramız bu kadar” diyor diğeri açarken avucunu uçsun diye kuşlar, “fön çektirmeye yeter mi” diye soruyor öteki. “Yetmek ne demek gençler, biz de bugün öğrencilere indirim yapmıştık zaten, bu para geçmez, çıkmadan biraz heyecanınızdan, biraz ümidinizden, biraz sevincinizden serpiştirin etrafa yeter” diyorum. Anlamadan bakıyorlar sanki. Sonraki an gülüşler yüzde yayılıyor her zerreyi kaplamak istercesine. Üç kişiye fön çekmek nereden baksan yarım saat, kırk dakika sürer. O an ömrün yarısını vermeye razı olursun, her nefeste içine çektiğin gençliğin yanında ne hatırı var yarım saatin, kırk dakikanın. Bir zamanlar, geçen giden zamanlar yani, derinlerden çıkıp geliyor, sızıyor gözlerine, gözyaşlarına karışıyor onları seyrettikçe. Kimse görmeden gerisin geri göndermeye çalışıyorsun, zamanında boşa harcadığın nefeslere inat derin derin soluyarak. Ah gençlik demenin acısı dağlıyor dilini, damağımı zaten. Çıkacak ses soluk kalmıyor. Dimağının oyunu işte. Geçti gitti, gelmez geri demeye çalışıyorsun. Ah’lar vah’lar el ele, içinde orta yere kuruluyor. Kafayı sallıyorsun etrafa dağıtıyorsun. Bu kadar hevesin arasında kaynar gider. Belli bile olmaz. Geldikleri gibi bir heyecan, bir coşku halinde su gibi akıyorlar kapıdan, hayata.

Etrafa göz gezdiriyorum. Gelenlerden kalanlara bakıyorum. Vakit akşama varmış. Güneş batmaya hazırlık yapıyor. Çaydanlığı ocaktan almanın, süpürge ile faraşı son kez kullanmanın, gidenlerin ardından kalan kırıkları toplamanın zamanı gelmiş demek. O an giriyor içeriye bir hışımla, gözlerindeki alevle. “Ah ya kapatıyor muydunuz? Bende kırıkları aldırma için gelmişim” diyor. “Kalbinizin mi?” diye soruyorum. “Af edersiniz anlamadım!” diyor. Zaten ilk söylendiğinde kimse anlamıyor. Zamanla kanıksanıyor. Saçlar değil, kalp önemli, kırık bahane. Siz bana bakmayın. Buyurun şöyle. Ne kadar alalım kırıklarınızdan?”

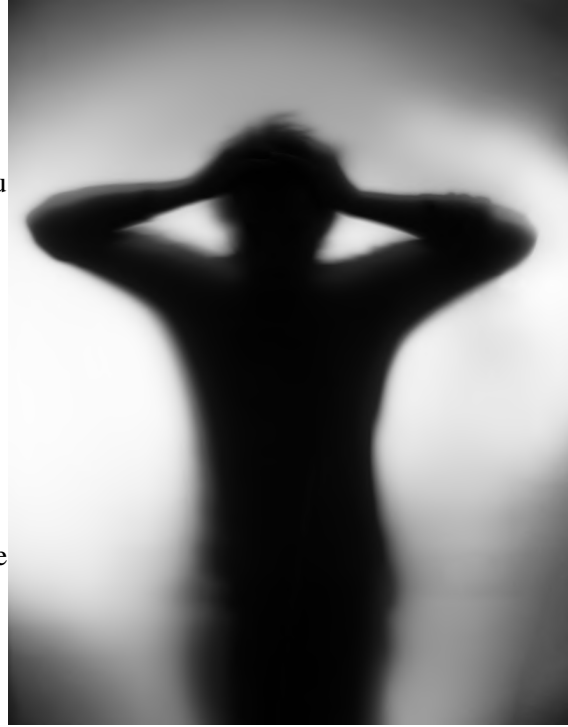
KARANLIKTAKİ Gazel Yiğit

Kaç saattir karanlığı bekliyordum. Ait olduğum yere varabilmem için karanlık bana yol oluyordu çünkü. Karşı tepeden güneş batmaya başladığında yer yüzünün heyecanını ve acaba bu gece neler olacak telaşını paylaşıyordum toprağın üstündekilerle. Önce renkler birer birer intihar ediyordu sonra topraktan karanlık fıskırıyor beni ayak bileklerimden yakalıyordu. Korkunun heyecana karışma şekli nasıl da güzeldi!

İşte iyice gömüldü tepeler ve şehir karanlığa. Ellerim, saçlarım, gözlerim ve hatta iç sesim bile renk değiştirdi. Ruhumda dışarı çıkmayı bekleyenler henüz çıkmamıştı. Onlar Ay'ın doğmasını bekliyordu. Ay ve ruhum arasındaki münasebeti çözmüş değilim ama aralarında suların gelgitleri gibi işleyen bir kural olduğunu tüm benliğimde hissediyorum.

İşte orda; dizlerini elleri arasına alıp, nerden geldiği belli olmayan o pembemsi ışığın içinde, bulutumsu bir sisin tam ortasında üzgün üzgün oturuyor. Yere oturmaktan ziyade kendini toprağa bırakmış sanki. “Şimdi açılса içine girip sonsuz huzura kavuşabilirim” der gibi toprağa. Öyle yerleşik bir hüznün ki bu...

Sonra elini yere uzatıp bir avuç toprak alıyor yerden. Uzun bir süre o toprağa bakıp duruyor. Ben ise beni göremeyeceği kendi boyutumdan ona doğru uzanıp elindeki toprağın neye benzediğini görmeye çalışıyorum. Ama her gece olduğu gibi, perde yırtılacak da beni görecekt diye korkudan ödüm patlıyor. Toprağı göremiyorum. Sonra içime bir ses düşüyor, “sen onun gördüğünü göremezsün ki” diyor. Sesin nerden geldiğini bilmiyorum ama olsa olsa Ay'ın marifetidir bunlar. Çünkü ondan başka kimseye sırrımı söylememiştim. Hem ruhumla arasındaki muhabbeti hesaba katarsak içime sızmış olması çok olası.

Karşımdakinin nasıl bir varlık olduğu konusunda kendimle hem fikir olamasam da sureti insan şeklinde, ama kalbim onun ilahi bir varlık olduğunu çoktan kabul etti bile. Bir de hüznü var. Kocaman bir ormanda kaybolsa onu hüznünün güzelliğini koklaya koklaya bulabilirim. Saatlerce susup onu seyredirim geceleri. Hiç değişmedi yüzündeki o güzel hüznü. Hüznü herkese yakışmaz bana göre. Belki de sadece hüznümü güzel taşıyın diye var etti onu düşlerim. Huzurun bir ucunda oturan hüznülerim beni yine ele geçirmesin diye. Bunca güzellikle donatıp sundu onu bana ruhum. Belki de bu da Ay'ın işidir. Ama her ne olursa olsun onu hayatıma sunana minnet borçluyum.

İşte toprağı bıraktı elinden, şimdi de gökyüzüne bakıyor. Ama o da ne! Hafifçe çevirdi başını bana doğru. Beni görebilecek mi bu sefer? Bana bakmak ile göğe bakmak arasında kararsız kalmış bir şekilde durdu. Bir an dudağının kenarında yarım bir tebessüm belirdi. Kalbimde susması gereken bütün duygular ayaklanıp bağırmağa başladı sanki. Bakabilecek mi bana?

Yüzünü yine gökyüzüne çevirdi. Tebessümü de silinip gitti. Kalbim de sükuneti sağladığına göre güneşin ilk ışıklarına kadar onu seyredebilirim yine. Onun da beni hissettiğini biliyorum. O benim düşünüm bile olsa ben gerçek olduğuna ve ona böyle sevgi duyduğuma göre, hayatımda gerçekten var olan ve beni zerre kadar mutlu etmeyen her şeye kafa tutabilir gerçekliği ile. Hem onu görebilmek için masamın tam karşısına, duvara astığım beyaz perdede, karanlık basınca, onu görmeye başladığımda kalbimde coşup duran o duygular gerçeğin bile üstünde bir şey. Kendini kandıranların dünyasında, kendi içine gömülenlerin deli olduğunu söyleyip duranların arasında, kendi içine gömülmenin kahramanlık olduğuna inanıyorum. Benim gördüklerimi onlar göremiyor diye ben suçlu olamam ki. Benim hayallerime sızıp sırrımı bilemiyorlar diye onlar da suçlu değil aslında. Zaten suçlu da aramıyorum onlar gibi. Suçlu aramayacak kadar çok hüznüm var çünkü. Keşke onların da böyle güzel hüznüleri olsa.

İşte şimdi de gözlerini yumdu. Ellerini birbirine kavuşturdu. Neden bilmiyorum avuçlarımda toprak kokusu var şimdi. Bir de başka bir eli tutuyormuşum gibi bir his. Ve içime bir ses daha düştü. “Bırakma onun elini...”

Yıl: 1
Sayı: 11
Kasım
2022

son söz yerine
Arka Kapak Şiiri

HAYAT DEVAM EDİYOR
Hasan Nalçacı

Bir sincap bir ağaca usulca tırmanıyor
Usul dediysem çevik, dikkatli ve estetik
Frenleri tutmayan bir kamyon gibi değil
Baktığımız anlarda duraksıyor üstelik

O kadın ki her pazar aynı bankta ağlıyor
Yüzünü döküyor güz toprağın kokusuna
Dağılmış bir adamın rüyasını kim bilir
Süvari yazılıyor herkesin ordusuna

On bir ölü beş yaralı ikisi ağır yara
Sesi çatallaşıyor spiker ağlamaklı
Yolu yıkadık. Temiz. Her şey normale döndü
Ruhumuz inceliyor ekrana yakışmadı

Sonrası; sonrası yok, sonrası anlamsızlık
Çaya bandırıyoruz finger ellerimizi
Hayat devam ediyor mutsuz beş çaylarıyla
Asfalt karartıyordur bütün delilikleri

Bir ağaç bir insana sarılıyor kuşkusuz
Bir sincap bir ağaca